LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y., 11417
Tel. MIchigan 1-6887

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis
Dalyje Queens apskrities (N. Y.) $10.00
Kanadoje $10.00
Kitur užsienyje $12.00
Jungtinėse Valstijose $9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 49 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Ozone Park, N. Y., 11417 Antr., birželio (June) 22, 1965 ★ ★ ★ ★ ★ ★ METAI 54-ieji

KRISLAI

Žmonės stebisi
Kodėl nepasisiūlė?
"Medicare" užkliuvęs
"Laisvės" specialioji laida
Prašome talkos

— Rašo **A. Bimba** —

Pietų Vietname jau turime aštuntą vyriausybę. Ji yra grynai militarinė diktatūra. Tiktai ji galėsianti atsilaikyti prieš Liaudies Išsilaisvinimo Fronto jėgas. Pamatysime.

Tuo tarpu tebesklinda į pasaulį iš mūsų sostinės senoji pasaka, kad mes Vietname giname "laisvę ir demokratiją," ir nesitrauksime iš ten, kol "demokratija nebus saugiose rankose."

Nuoga militarinė diktatūra —"demokratija!"

Amerikos žmonės taip pat stebisi ir klausia: Kur dingo mūsų šalies Kongresas, kad iki šiol neapsvarstė prezidento Johnsono užsieninės politikos ir militarinių intervencijų į Pietų Vietnamą ir Dominikos Respubliką? Kodėl jis leidžia prezidentui nesiskaityti su Kostitucija, pagal kurią karą gali skelbti tiktai Kongresas?

—:—

Aną dieną įvyko taip vadinamas "lietuvių žygis į Washingtoną." Jame dalyvavo pabėgėlių iš Lietuvos sūnūs. Jie ten priesaikavo, kad jie užgirią prezidento užsieninę politiką, sveikino jį už militarines intervencijas į Pietų Vietnamą ir Dominikos Respubliką ir maldavo jį, kad jis Vietnamo karą dar daugiau išplėstų, ir t. t.

Visi tie "drąsūs" vyrukai yra militarinio amžiaus. Ar pastebėjote, ar jie pasisiūlė užsivilkti kareivio uniformą ir traukti į Vietnamo džiungles galvas paguldyti?

Tegu kiti vyksta, o jie sau triukšmauja saugiomis, gražiomis Washingtono gatvėmis!

Gaila, kad prezidentas nesusiprato juos pakviesti tuoj savanoriai važiuoti į Vietnamą ir praktikoje pademonstruoti savo karingumą ir drąsą!

—:—

Aną dieną jau beveik buvome užtikrinti, kad labai greitai galėsime džiaugtis "Medicare" įstatymu. Atrodė, kad Kongresas greitai bilių priims ir prezidentas pasirašys.

Bet apsirikome. "Medicare" bilius tebėra užkliuvęs Senato komisijoje. Jis dar vis nepaleidžiamas visam Senatui apsvarstyti ir užgirti.

Ko laukiama, ko delsiama?

Geležinkelininkų organas "Labor" praneša sužinojęs, kad reakcinis Amerikos Gydytojų Susivienijimas Washingtone propagandai prieš "Medicare" bilių per pirmuosius šių metų tris mėnesius išleido $951,000! Ant tos propagandos meškerės, matyt, užkibo kai kurie senatoriai.

Nesigirdi, kad ir prezidentas Johnsonas būtų per daug susirūpinęs tuo "Medicare" likimu.

—:—

Jau esate matę, kad mūsų didžiosios Lietuvių Literatūros Draugijos 50-ųjų metinių geresniam atžymėjimui išleisime "Laisvės" specialų numerį—gal dar gerokai padidintą.

Specialioji laida išeis spalio 5 d.

Jau skaitėte Administracijos kreipimąsi apie sveikinimus. Jų jau vienas kitas yra atėjęs.

Tiesa, laiko dar yra, bet paskutinės dienos nereikia laukti. Organizacijos, ypač Draugijos kuopos, ir šiaip laisviečiai labai prašomi pradėti tuo rūpintis.

Bet Redakcijai rūpi dar ir kas kitas. Mes norime, kad specialioji laida būtų turininga ir įvairi gerais, naudingais raštais, ypač nušviečiančiais Literatūros Draugijos nueitą ilgą garbingą kelią ir nuveiktus didžiulius kultūros - apšvietos darbus.

Čia mums reikia plačios, gražios talkos. Parašykite atsiminimų apie Draugijos veiklą jūsų kolonijoje, jūsų apylinkėje. Gal prisimenate kokį įžymesnį įvykį toje veikloje. Jį aprašykite. Rašykite, taip sakant, trumpai-drūtai. Pažymėkite, jog tas jūsų raštas taikomas specialiajai laidai.

Kiekvienam už pastangas ir talką Redakcija bus didžiai dėkinga.

Protinga JAV-joms išeitis, tai pasitraukti iš Vietnamo

New Yorkas. — "The Worker" iš birželio 15 dienos redakciniame apibūdinęs JAV intervenciją Pietų Vietname, rašo, kad protingiausiai padarytų prezidentas Johnsonas, jeigu jis paklausytų tūkstančių mūsų šalies profesorių, mokytojų, redaktorių, vyskupų, kunigų, ir ištrauktų militarines jėgas iš Pietų Vietnamo. Tik sekant 1954 metų Ženevos konvencijos nutarimą pasitarimų keliu galima sureguliuoti pietryčių Azijos reikalus.

Atminkime, kad jau Johnsono prezidentavimo metu Pietų Vietname sugriuvo aštunta valdžia, o nuo 1963 metų lapkričio 1 dienos, kada militaristai nuvertė Ngo Dinh Diemo valdžią, jau buvo 20 valdžioje pakaitų.

Kodėl taip yra? Todėl, kad visos tos valdžios nebuvo Pietų Vietnamo liaudies valdžios, tai buvo grupių militaristų, prieš kurias kariauja liaudis.

Jungtinėms Valstijoms nedaro jokios garbės rėmimas vienos po kitos tokių "valdžių" ir nėra jokio pateisinimo puolimui Šiaurės Vietnamo respublikos, rašo "The Worker".

Afrikoje numato kovų padidėjimą

New Yorkas. — Jungtinių Tautų generalinis sekretorius U Thantas numato, kad Afrikoje bus dar smarkių kovų. Po Afrikos-Azijos valstybių suvažiavimo, kuris Alžyre prasidės birželio 29 dieną, paaštrės kova už Angolos ir Mozambikos laisvę prieš Portugalijos imperialistus ir anglų naujos rūšies kolonializmą.

Taip pat numatoma, kad Afrikos valstybės išplės kovą ir prieš Pietų Afrikos Sąjungą, kurioje baltieji šovinistai persekioja negrus.

Carlisle, Pa. — Buvęs JAV prezidentas Eisenhoweris sako, kad nebus atominio karo.

Blogėja Indijos ir JAV santykiai

Ottawa. — Kada Indijos premjeras Šastris lankėsi Kanadoje, tai JAV ambasadorius perdavė jam prezidento Johnsono laišką. Šastris laišku prezidentui atsakė.

Paaiškėjo, kad Johnsonas kvietė Šastrį apsilankyti Jungtinėse Valstijose, bet Šastris atsakė, kad "negalės".

Prieš kiek laiko buvo susitarta, kad šią vasarą Šastristris lankysis Jungtinėse Valstijose, bet Johnsonas pareiškė, kad jis neturės laiko jį priimti.

Kaip matome, tai dabar Šastris "neturi laiko". Dalykas tame, kad Indija nesutinka su JAV agresyvia politika Vietname.

IŠ VISO PASAULIO

Havana. — Kubos premjeras Kastro sakė, kad vyriausybė nemato reikalo aiškinti, kur dabar yra majoras Ernesto Che Guevara.

Maskva. — "Pravda" rašo, kad TSRS Jaunųjų komunistų sąjunga jau turi virš 21,000,000 narių.

Ciurichas, Šveicarija. — Sulaukęs 85 metų amžiaus čionai mirė Carl L. Nordenas, išradėjas prietaisų bombų taikymui į cielių.

Berlynas. —Apie 30 žmonių taiso Jungtinių Valstijų militarinės misijos įstaigą Potsdamė. Prie jos demonstravo šimtai studentų, padarė žalos, nutraukė JAV vėliavą ir sunaikino. Jie protestavo prieš JAV intervenciją Vietname ir Dominikoje.

Paryžius. — Prancūzijos prezidentas De Gaulle vėl kritikavo jungtines Valstijas už jų agresyvų karą Vietname.

Santo Domingo. — JAV jėgos užpuolė Dominikos karius ir užėmė 30 miesto kvartalų. Kovoje buvo užmuštą 3 amerikiečiai ir 33 sužeista.

Karačis. — Nors tarp Indijos ir Pakistano yra nesutikimų, bet Pakistanas 5 procentais mažina apsiginklavimo išlaidas.

Beirutas. — Libano vyvyriausybė pareiškė, kad jeigu Anglija ir JAV bandys iškelti savo militarines jėgas į Libaną, tai bus karas.

Daugiau bombonešių atvyko į Vietnamą

Washingtonas. — Daug Jungtinių Valstijų didelių bombonešių bombardavo Pietų Vietnamo liaudiečius. Bombonešiai atskrido nuo Guam salos, kuri yra Ramiajame vandenyne virš 2,000 mylių nuo Vietnamo. Tai pirmą kartą JAV vartojo taip didelius bombonešius prieš vietnamiečius.

Tuo pat metu iš Jungtinių Valstijų dar nuskrido į Vietnamą 30 didelių bombonešių. Du iš jų virš Ramiojo vandenyno susikūlė ir žuvo 12 lakūnų.

JAV Gynybos sekretorius R. McNamara sako, kad Pietų Vietnamo liaudiečių organizuoti daliniai turi 75,000 žmonių, ir dar 100,000 dalinai veikiančių partizanų. Prieš juos veikia Pietų Vietnamo valdžios armija iš 700,000 žmonių, ir apie 75,000 JAV militarinių žmonių.

Saigonas. — JAV mūšio lėktuvai nušovė du Šiaurės Vietnamo lėktuvus apie 40 mylių nuo Hanojaus.

Londonas. — Septyniolika Britanijos imperijos premjerų laikė susirinkimą ir išrinko iš penkių komitetą, kuris stengsis surasti kelią baigimui karo Vietname. Išrinktasis komitetas lankysis Afrikos ir Azijos konferencijoje Alžyre ir bendrai su konferencija veiks karo baigimui.

New Delhi. — JAV pataria Indijai ištraukti militarines jėgas iš to ploto, kurį indusai neseniai užėmė.

Anglai prieš JAV agresyvią politiką

Londonas. — W. H. Stoneman, "Chicago Daily News" korespondentas, rašo, kad 100 darbiečių parlamento narių priėmė rezoliuciją ir reikalauja, kad premjeras Wilsonas atsirubežiuotų nuo Jungtinių Valstijų agresyvios politikos pietryčių Azijoje.

Prieš JAV politiką išstojo darbiečių vadai William Warbey ir Konni Zilliacus.

Smerkia JAV agresijas ir "The Daily Express", konservatyvų dienraštis.

MILŽINIŠKA JAV RAKETA

Cape Kennedy. Fla. — Jungtinių Valstijų karo orlaivyno viršininkai sako, kad jau baigta įrengti "Titan-3C" raketa. Ji yra 127 pėdų ilgio ir 30 pėdų pločio.

Jie sako, kad ši raketa turės tokią jėgą, kokios dar neturėjo jokios JAV ir TSRS raketos.

DOMINIKOS ŽMONĖS NEPASIDUODA

Santo Domingo. —Nepriklausomybės parke virš 10,000 žmonių, daugumoje jaunimo, demonstravo už Caamano vyriausybę.

Demonstrantai reikalavo, kad JAV nesikištų į Dominikos reikalus, kad vyriausybė tuojau nacionalizuotų JAV kapitalistų įmones.

DAUGIAU JAV JĖGŲ Į PIETŲ VIETNAMĄ

Washingtonas. — Pentagonas patvarkė, kad Jungtinių Valstijų Pirmoji pėstininkų, 11-ji parašiūtininkų ir 25-ji pėstininkų divizijos dalimis būtų siunčiamos į Pietų Vietnamą.

JAV pėstininkų divizijoje yra apie 18,000 vyrų.

JAV drąsina turčius įdėjimui kapitalo

Washingtonas. — Po to, kai Kuboje ir Indonezijoje buvo perimtos Jungtinių Valstijų kapitalistų įmonės, tai Amerikos kapitalistai susilaikė nuo kapitalo įdėjimo kitose šalyse.

Dabar A. F. Brimmer, JAV Prekybos sekretoriaus pavaduotojas, drąsina kapitalistus, kad jie nesivaržytų, bet eitų su kapitalu į kitas valstybes, nes JAV imsis priemonių jų kapitalo apsaugojimui.

Padrąsinti kapitalistai jau nemažai įmonių įsteigė Pietų Vietname.

TARYBŲ SĄJUNGA YRA TOLI PRIEŠAKYJE

Washingtonas. —Dr George E. Mueller, JAV erdvių užkariavimo viršininkas, sako, kad nors "Gemini-4" projektas pavyko, bet Tarybų Sąjunga yra toli priešakyje.

Jis sako, kad Jungtinėms Valstijoms ims keleris metus pasivyti Tarybų Sąjungą erdvių užkariavime.

PROTESTAVO PRIEŠ KARO POLITIKĄ

Washingtonas. — Taikos šalininkai, priešakyje su A. J. Muste, pikietavo JAV Gynybos departamentą. Muste perskaitė protesto rezoliuciją ir ją įteikė R. McNamarai. Rezoliucijoje jie atsisako remti JAV vyriausybę, kol ji nesulaikys karo Vietname.

TSRS UŽ DELEGACIJĄ Į DOMINIKĄ

Jungtinės Tautos, N. Y.— Saugumo Taryboje TSRS delegatas Nikalojus Fedorenko reikalavo, kad pasiųstų delegaciją į Dominikos respubliką padėties ištyrimui.

Dar 21,000 Jungt. Valstijų karių vyksta į Vietnamą

Washingtonas. — JAV Gynybos sekretorius Robertas McNamara praneša, kad dar 21,000 Jungtinių Valstijų karių sinnčia į Pietų Vietnamą. Taigi tenai jau bus 75,000 JAV karininkų ir kareivių.

1960 metais Jungtinės Valstijos Pietų Vietname turėjo tik 350 militarinių "patarėjų". Bet kada įsivėlė į karą prieš liaudiečius, tai vis daugiau siunčia reguliarės armijos ir marininkų dalinių. Be to, ten yra karo orlaivyno jėgų, taipgi iš Ramiojo vandenyno veikia karo laivyno bombonešiai.

Saigonas. — Pietų Vietnamo liaudiečiai pasalingai užpuolė valdžios jėgas 15 mylių į pietvakarius nuo Saigono. Jie paėmė daug ginklų ir amunicijos. Taipgi nušovė du JAV malūnsparnius.

New Yorkas. — Po to, kai buvo paskelbta, kad JAV dar siunčia į Pietų Vietnamą 21,000 karių, tai "The New York Times" redakciniame rašė, kad reikia ieškoti išeities ir susitarimų keliu baigti karą, nes militariniai veiksmai neduos nei vienai pusei laimėjimo.

150 metų sukako nuo Waterloo mūšio

1815 metų birželio 18 dieną Napoleonas pralaimėjo paskutinį mūšį prie Waterloo, Belgijoje. Jis ten viso turėjo 105,000 vyrų armiją prieš 157,000 anglų ir vokiečių vyrų.

Prie Waterloo iš abiejų pusių susirėmė-dalyvavo beveik lygios jėgos: 72,000 prancūzų ir 68,000 anglų, tik vėliau anglams į talką atvyko vokiečiai.

Buržuaziniai istorikai, rašydami apie Napoleono pralaimėjimą, visai nutyli, kad tai buvo rezultatas Napoleono 1812 metais pralaimėjimų Rusijoje. Jeigu Rusijoje nebūtų jo jėgas sumušę, tai nebūtų buvę anglų ir vokiečių laimėjimo Waterloo.

Bėglio zaunos apie TSRS "slaptybes"

Washingtonas. — Prieš kiek laiko iš Rytų Vokietijos pabėgo Dr. Heinz Barwich. Dabar jis yra Jungtinėse Valstijose ir pasakoja, kad Tarybų Sąjungai "stokoja mokslininkų" ir plepa kitokius "sekretus".

Suprantama, jo pasakoms gali tikėti tik tie, kurie nori tikėti. Jis apie TSRS žino tiek, kiek bulius apie Mėnulį. Jis pats sako, kad nebuvo net Komunistų partijos nariu.

Tokio. —JAV, TSRS, Japonijo, Pietų Korėja, Pietų Vietnamas ir Filipinai tyrinės taip vadinamą "Juodąją srovę", kuri šimto mylių pločiu teka Azijos, Alaskos, Kanados ir JAV pakraščiais net iki Meksikos.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Washingtonas. — Prieš kiek laiko prezidentas Johnsonas ragino amerikiečius vakacijas leisti Jungtinėse Valstijose — susilaikyti nuo važiavimo į užsienį.

Dabar Prekybos sekretorius John T. Connor skelbia, kad šiemet į užsienį 15% daugiau amerikiečių važiuoja, negu važiavo 1964 metais.

Alžyras. — Birželio 19 d. militaristai nuvertė prezidento Ben Bella vyriausybę. Ben Bella beveik vienbalsiai prezidentu buvo išrinktas prieš pustrečių metų. Dabar militaristai, priešakyje su pulkininku H. Boumedienne, sudarė juntą.

New Yorkas. — Sulaukęs 94 metų Bernardas M. Baruch mirė nuo širdies smūgio. Jis buvo įžymus asmuo JAV ir eilės prezidentų patarėjas.

New Yorkas. — Kol užgesino gaisrą, jis sutrukdė 15 New York Central traukinių.

Berlynas. — Vokietijos Demokratinėje respublikoje per savaitę svečiavosi Jugoslavijos prezidentas Tito. Prieš išvykimą, jis bendrai su Rytų Vokietijos vyriausybe išleido pareiškimą, smerkiantį JAV intervenciją Vietname, ir vakarų vokiečių revanšistų politiką, kurie reikalauja pertvarkyti Vokietijos sienas.

Vakarų Berlynas. — Majoras W. Brandtas sakė, kad jauni vokiečiai nepakęs Vokietijos padalinimo į dvi valstybes. Reiškia, grumojo Rytų Vokietijai.

Montrealis. — Indijos premjeras Šastris mano, kad JAV turės baigti karo veiksmus Pietų Vietname.

Columbus, Ga. — Čionai susikūlė du JAV militariniai malūnsparniai ir žuvo 18 kareivių.

Heidelbergas, Vak. Vokietija. — Trys JAV kariai užsimušė automobilio nelaimėje.

LAISVE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.
Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 — ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year $9.00	Canada, Lat. Amer., per year, $10.00
United States, per 6 months $5.00	Canada, Lat. Amer., 6 months, $5.50
Queens Co., per year $10.00	Foreign countries, per year, $12.00
Queens Co., per six months $5.50	Foreign countries, 6 months, $6.50

Įstatymas ne įstatymas

MISSISSIPPI valstijos sostamiestyje negrų masės ryžtingai kovoja už savo pilietines teises ir demokratines laisves. Jie laiko masinius susirinkimus, jie organizuoja miesto gatvėmis eisenas, jie siunčia miesto ir valstijos valdovams reikalavimus vykdyti šalies Civilinių Teisių Įstatymą, kuris buvo išleistas pernai.

Bet valstijos valdovai su jokiais įstatymais nesiskaito. Ypač žiauriai kojomis tą įstatymą ir negrų teises trempia Jackson miesto valdžia ir policija. Štai tik per dvi birželio dienas (14 - 15) buvo suareštuota ir įkalinta 675 žmonės. Už ką? Ogi tiktai už tai, kad jie bandė nueiti prie valstijos kapitoliaus ir įteikti valstijos seimelio sesijai reikalavimą baigti su segregacija, laikytis šalies įstatymo. Tie masiniai areštai buvo rodomi ir televizijoje. Žiūri žmogus į juos ir negali suprasti, jog tai galima šiais laikais ir šioje šalyje.

Kur federalinė valdžia? Kodėl ji nesuvaldo tų Mississippio pasiutėlių? Ji siunčia ginkluotus žmones "ginti laisvę" už septynių ar aštuonių tūkstančių mylių į Aziją, o toleruoja tokį baisų terorą prieš savo žmones čionai, namie!

Įvykiai Jacksono mieste birželio 14 d. tiktai patvirtina mūsų keliais atvejais išreikštą nuomonę, kad Civilinių Teisių Įstatymas yra puikus liaudies laimėjimas. Deja, jisai nėra jokia garantija, kad civilinės teisės juodiesiems žmonėms bus suteiktos ir užtikrintos. Tiktai masinis žmonių judėjimas, kokį taip gražiai veda negrų ir kitos civilinių teisių organizacijos, ilgainiui laimės pilnutinę pergalę.

Labai džiugina tas, kad tarp suareštuotų Jacksone gerokas procentas yra ir baltų žmonių. Tas reiškia, kad net ir Mississippyje atsiranda vis daugiau baltųjų žmonių, kurie talkauja negrams kovoje už jų teises. Tokių žmonių armijai lemta augti su kiekviena prabėgančia diena.

Sveturgimiams Ginti Komitetas

VEIKLUSIS Amerikinis Sveturgimiams Ginti Komitetas išleido ugningą savo pirmininkės prof. L. P. Smith pareiškimą ir kreipimąsi į plačiąją visuomenę. Atsišaukimo proga—vėliausias Aukščiausiojo Teismo nuosprendis Komiteto registravimosi reikalu. Po trylikos metų kovos prieš reikalavimą, kad Komitetas registruotųsi kaip "komunistų fronto" organizacija, teismas nutarė, kad senieji kaltinimai prieš jį yra per daug pasenę ir jais nebegalima pasiremti. Jeigu valdžia nori toliau komitetą parsekioti, tai turi sudaryti naujus kaltinimus ir juos pagrįsti nauja medžiaga.

Netenka abejoti, jog Teisingumo Departamentas iš naujo užves bylą prieš Komitetą. Vadinasi, bus tęsiamas Komiteto persekiojimas ir trukdymas jam veikti. Tai štai Komiteto pirmininkė profesorė Smith ir prabyla į plačiąją visuomenę. Ji dar kartą pabrėžia Sveturgimiams Ginti Komiteto tikslus. Komitetas buvo suorganizuotas prieš trisdešimt trejus metus. Per visą tą laiką nepertraukiamai ir nepailstamai kovojo už lygias sveturgimiams amerikiečiams teises. Už tai yra reakcijos neapkenčiamas ir puolamas. Jis reikalaujamas užsiregistruoti pasiremiant McCarran įstatymu. Komiteto pirmininkė sako, kad tasai įstatymas nesuderinamas su šalies Konstitucija ir kad Sveturgimiams Ginti Komitetas kovojo ir kovos toliau, kad tas įstatymas būtų paskelbtas nekonstituciniu ir panaikintas. Komitetas nesiregistravo ir nesiregistruos.

Savo pareiškimą Komitetas baigia šiais žodžiais:

"Gindami Amerikinio Sveturgimiams Ginti Komiteto teisę gyvuoti ir ginti sveturgimių teises, Amarikos žmonės gina savo pačių teises ir laisves, o ypač teises organizacijų, kurios nūnai kovoja už taiką ir civilines laisves."

Reikia tikėtis, kad Komiteto balsas nepasiliks balsu girioje. Reikia tikėtis, kad plačioji visuomenė ir vėl suteiks Komitetui reikalingą moralinę ir medžiaginę paramą jo kovoje už teisę gyvuoti ir rūpintis sveturgimių amerikiečių teisėmis ir laisvėmis.

Protaujantys dvasininkai

ĮTAKINGO ir plačiai skaitomo žurnalo "Christianity and Crisis" redakcinė taryba pasmerkia Jungtinių Valstijų užsieninę politiką, plėtimą Pietų Vietnamo karo ir bombardavimą Šiaurės Vietnamo. Pareiškimas laikomas taip svarbiu, kad jį pasirašo visi redakcinės komisijos nariai, net šešiolika jų. Visi jie yra protestantų tikėjimo dvasininkai

Pareiškimo autoriai primena prezidentui Johnsonui, kad prieš jo politiką Vietname jau keliamas protestas ir šalies Kongrese ir visuomenėje. Jie sako, kad dabartiniai militariniai žygiai Vietname veda į didelį karą, kurio niekas nenori. Be to, jie sako, kad šitie Jungtinių Valstijų veiksmai Vietname "gali sunaikinti progą kooperavimui su Tarybų Sąjunga dėl palaikymo taikos Azijoje".

Kas ką rašo ir sako

LIETUVOJE SENIAU IR DABAR

Lietuvos spaudoje randame tokį palyginimą:

1940 metais, tarybinės santvarkos Lietuvoje atkūrimo išvakarėse, 69 gimnazijose (tik 40 buvo valstybinių) ir 27 progimnazijose mokėsi apie 26,600 vaikų. Dabar 436 vidurinėse ir 916 aštuonmečių mokyklų vien V-XI klasėse mokosi daugiau kaip 254 tūkstančiai mokinių — bemaž 10 kartų daugiau. Be to, pradinėse klasėse mokosi dar apie 262 tūkstančius vaikų.

* * *

Švietimo ministerijos sistemoje dirba apie 31 tūkstantį mokytojų, tai yra keturis kartus daugiau, negu buržuazijos valdymo metais.

Paskutiniais buržuazijos valdymo metais Lietuvoje aukštosiose mokyklose mokėsi tiktai 3,657 studentai, specialiosiose valstybinėse bei privačiose vidurinėse—2,656 moksleiviai.

Šiandien respublikos aukštosiose mokyklose mokosi 42,340 studentų, specialiosiose vidurinėse — daugiau kaip 53,000 moksleivių.

IR SMETONININKAI UŽ KARĄ

Amerikos Lietuvių Tautininkų Sąjunga atlaikė savo "seimą" ir priėmė rezoliuciją, kurioje skaitome:

"Seimas sveikina Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidentą Lyndon B. Johnson ir reiškia pasigėrėjimą dėl jo vykdomos greitos ir griežtos politikos prieš komunizmo plitimą pasaulyje. Griežta karinė akcija Vietname ir greita kardomoji priemonė Santo Domingo stiprina visų lietuvių viltis, kad kartą Jungtinės Amerikos Valstybės tuo pačiu būdu pasisakys ir dėl Lietuvos, esančios Sovietų Sąjungos okupacijoj."

Kai visi taiką mylintys žmonės yra susirūpinę dėl karo plėtimo ir smerkia militarines intervencijas, lietuvių tautos atplaišos ir priešai jas užgiria ir sveikina. Dar gi jie nori, kad ir mūsų senoji tėvynė Lietuva būtų paversta naujo karo arena.

APIE PASAULINĮ JAUNIMO FESTIVALĮ

Chicagos "Vilnis" (birželio 10 d.) rašo:

Nuo birželio 27 iki liepos 7 dienos Alžyre vyks Pasaulinis Jaunimo festivalis, kuriame dalyvaus ir Lietuvos dainų ir šokių ansamblio "Lietuva" grupė.

Kaip svarbus ir didelis bus šis jaunimo sambūris, galima spręsti iš to, kad jau dabar daugiau kaip 800 tautinių ir tarptautinių jaunmo organizacijų, iš 122 šalių, pareiškė norą dalyvauti.

Tai bus devintas iš eilės tarptautinis jaunimo festivalis. Jo siekiai skelbiami:

Už socializmą, taiką ir draugystę.

Atstovai dalyvaus iš visų 15 tarybinių respublikų, taip ir autonominių respublikų ir sričių. Viso iš TSRS apie 2,715 žmonių. Delegaciją sudaro jauni inžinieriai, darbininkai, artistai, mokslininkai ir kitų profesijų ir užsiėmimų žmonės.

Geras skaičius lietuvių ansamblio "Lietuva" narių dalyvaus.

Sportinėj delegacijoj, rodos, lietuvių taipgi bus.

Esamose sąlygose jaunimo festivalis padarys žymios įtakos į žmones. Sustiprins taikos sentimentą ir balsą prieš karą.

Aišku, dalyvaus ir JAV jaunimo atstovai.

Vadinasi, festivalis bus milžiniškas. Deja, girdėsite, kad arabiško Alžyro valdžia yra nusitarus į festivalį neįsileisti Izraelio jaunimo atstovybės. Teisinamasi tuo, kad Alžyras nėra Izraelio pripažintas ir su juo neturi diplomatinių ryšių.

Alžyro vyriausybė daro klaidą. Tos šalys, kurios yra nutarusios dalyvauti festivalyje, aišku, darys spaudimą, kad tasai nusistatymas būtų pakeistas ir kad Izraelio jaunimo delegacija būtų priimta.

Nuoširdi padėka

Reiškiu nuoširdžią padėką visiems, asmeniškai, per spaudą ir laiškais bei telegramomis sveikinusiems mane 70-ojo gimtadienio ir Liaudies Rašytojo vardo man suteikimo proga.

Rojus Mizara

PASAKŲ KAMBARYS

Vilnius. — Gražią dovaną mažiesiems paruošė Valstybinės Respublikinės bibliotekos vaikų literatūros skyrius, įruošęs pas save pasakų kambarį.

Pasakų kambaryje vaikučiai gali ne tik pasiklausyti pasakų, bet ir pasižiūrėti diafilmų. Mažieji labai patenkinti pasakų kambariu.

Kalkuta, Indija. — Bihar provincijoje nuo karščio mirė virš 100 žmonių.

VAKARINIAI VARPAI

Prieš dešimtį metų kauniečio kompozitoriaus Viktoro Kuprevičiaus dėmesį patraukė miesto istorinio muziejaus bokšto varpai. Jie buvo apleisti, nenaudojami. Kompozitorius su savo sūnumi Giedrium, dabar jau konservatorijos studentu, atremontavo varpų klavitūrą, sutaisė daugelį varpų. Taip atsirado unikalus muzikinis instrumentas. Jis turi 35 varpus, kurie suderinti chromatine tvarka ir apima 3 pilnas oktavas.

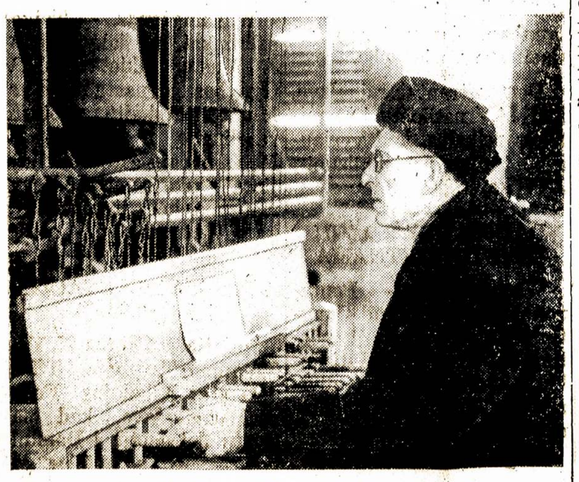

Nuotraukoje: V. Kuprevičius skambina varpais.

Kultūrinė kronika

"Garso" choras — pavyzdinis kolektyvas

KAPSUKAS.— Gerai žinomas respublikoje Kapsuko cukraus fabriko vyrų choras, Kolektyvas, kuriam vadovauja meno saviveiklos žymūnas Kazys Knoras, tris kartus iš eilės tapo respublikos kaimo meno saviveiklos apžiūrų nugalėtoju. Suvalkijos dainininkai koncertavo Kaune, kaimyniniuose rajonuose, dukart pasirodė televizijos žiūrovams, svečiavosi broliškoje Baltarusijoje.

Už pasiektus kūrybinius laimėjimus ir koncertinę veiklą respublikos Profsąjungų tarybos prezidiumo ir Kultūros ministerijos kolekcijos nutarimu chorui suteiktas respublikos pavyzdinio kolektyvo vardas ir pavadintas "Garsu". Eilė dainininkų apdovanota "LTSR meno saviveiklos žymūno" ženkleliais, Liaudies meno rūmų garbės raštais.

Felikso Grigo Gintaro kolekcija

KLAIPĖDA.— Nedidelis, plokščias gintaro gabalėlis, kurio vienoje pusėje matyti ryškus medžio lapo antspaudas. Šią savotišką fotografiją padarytą gintare žiloje senovėje, atsitiktinai surado Klaipėdos "Dailės" kombinato gintaro cecho vyresnysis meistras, gintaro kolekcionierius Feliksas Grigas.

Jo kolekcijoje, kurią surinko per pastaruosius 8 metus, įvairiausių formų ir spalvų "lietuviško aukso", pavyzdžiai. Šalia matiniai geltono gintaro puikuojasi raudono, balto ir žalio gintaro gabalai.

Tačiau didžiausia F. Grigo silpnybė — inkliūrai. Kokių tik jų nėra šioje įdomioje kolekcijoje. Čia gali pamatyti gintare suakmenėjusius senovės medžių žievės gabalus, įvairius vabzdžius.

Feliksas Grigas nelaiko savo kolekcijos užrakinęs namuose. Ji tapo viso gintaro cecho kolektyvo nuosavybe.

Neseniai dalį savo kolekcijos — 11 kilogramų labai reto gintaro kolekcionierius perdavė Palangos gintaro muziejui.

MOKSLININKUI ATMINTI

Kaunas. — Kiekvienas, eidamas Politechnikos instituto centrinių rūmų ketvirtojo aukšto koridorium, prie kambario Nr. 41 durų pastebės lentelę su užrašu "Akad. prof. dr. K. Baršausko memorialinis kambarys". Čia kaupiama medžiaga, susijusi su šio įžymaus pedagogo ir mokslininko atminimu, jo visuomenine veikla.

Kompozitorius V. Kuprevičius

Kas priminė man baisiąją praeitį

Maždaug prieš dešimtį metų mūsų namo kiemsargė Z. Ilmenienė, gyvenanti Donelaičio gatvės name Nr. 51, susilaukė viešnios. Mirus motinai, į Kauną atvažiavo jos sesuo Stefa. Mergina buvo invalidė. Jos koja buvo sutraukta, ir Stefa vaikščiojo su ramentais. Aš, kaip gyvenanti tame pačiame name, plačiau išsikalbėjau su mergina. Pasirodo, ji dar vaikystėje krisdama smarkiai užsigavo koją. Po to atsirado sunkios komplikacijos. Jos mažažemiai tėvai turėjo septynetą vaikų. Apie sistemingą ir ilgą gydymą buržuazijos valdymo bei hitlerinės okupacijos metais negalėjo būti nė kalbos. Tai buvo ne mžažažemio valstiečio kišenei. Stefos liga progresavo. Koja susitraukė. Skaudi nelaimė aptemdė Stefos jaunystę.

Ir štai šiemet pamačiau Stefą vaikščiojant be ramentų! Merginos akys švyti laime. Kas per stebuklas? Pasirodo, pernai Stefa atsigulė į I tarybinę ligoninę. Per aštuonis mėnesius chirurgai P. Daukšys, Z. Bartusevičius ir A. Junulionis grąžino jai sveiko žmogaus džiaugsmą, laimę.

Žiūrėdama į vaikščiojančią ir besišypsančią Stefą, prisiminiau ne taip tolimą praeitį. Tai buvo buržuazinėje Lietuvoje. Laukiau pirmojo kūdikio. Padėtis buvo labai sunki. Reikėjo skubios kvalifikuotos medicininės pagalbos. Paguldė mane į tą pačią seniau vadinamą "Raudonojo Kryžiaus" ligoninę. Sekė sunki ir sudėtinga operacija. Buvo išgelbėta gyvybė man ir kūdikiui. Po to reikėjo gan ilgai gulėti ligoninėje. Atrodo, viskas gerai. Bet, išsiregistruojant iš ligoninės, buržuazinė tikrovė parodė savo dantis — man buvo pateikta sąskaita. Vien už operaciją reikėjo mokėti apie 300 litų. O už kiekvieną išgulėtą dieną — dar po keletą litų. Vyras tada neturėjo nuolatinio darbo. Todėl negalėjo iš karto sumokėti tokią sumą. Dalį pinigų padengėme. Po to reikėjo gauti garantinį raštą, kad galėčiau išvykti iš ligoninės. Šitokia buvo sveikatos apsauga buržuaziniame "rojuje", kurį kartais mėgina girti kai kurie vyresniosios kartos žmonės.

O dabar štai kaip — žmogų išrauna iš užsisenėjusios ligos, pastato ant kojų, ir už tai nė kapeikos nereikia mokėti!

S. Andrejauskienė
pensininkė

Kaunas

Kiekvienas medikas — aktyvus ateistas

ŠIAULIAI.— Su tokiu šūkiu čia vyko medicinos darbuotojų mokslininė-ateistinė konferencija. Joje be šiauliečių dalyvavo ir daugelio aplinkinių rajonų atstovai, svečiai iš Vilniaus, Kauno ir kitų miestų.

Konferencijoje buvo plačiai kalbama apie miesto ir zonos medicinos įstaigų ateistinio darbo patyrimą, medicinos mokslo panaudojimą antireliginėje propagandoje, apie vaikų gydymo įstaigų veiklą ugdant tėvų materialistinę pasaulėžiūrą.

Babilono kabantys sodai

Senovėje Babilonas buvo milžiniškas miestas, Babilonijos sostinė; jis garsėjo savo turtais, grožiu ir puošnumu. Tai buvo vienas stambiausių senovės Rytų kultūros centrų. Jis išbujojo karaliaus Nabuchodonosaro laikais (IV a. pr. m. e.). Šis valdovas pavergė turtingą Siriją, įsitvirtino Finikijoje ir paėmė Jeruzalę. Jis užgrobė didžiulius turtus, atgabeno į Babiloną tūkstančius belaisvių-vergų.

Gausius Babilono lankytojus stebino kabantys sodai, įrengti prie Nabuchodonosaro rūmų. Babilonijos karalius juos sukūręs, pagerbdamas savo žmoną — Medijos princesę, kuri karštoje Babilonijoje ilgėjusis savo tėvynės žaliuojančių slėnių ir kalnų vėsumos.

Šie nuostabūs sodai, kurie priskiriami prie septynių pasaulio stebuklų, žaliavo plačioje keturių aukštų aikštėje. Atskirus aukštus laikė masyvios kolonos. Juos dengė plytos, užpiltos asfaltu ir švinu, kad podirvio vanduo negalėtų patekti į apatinius sodo aukštus. Virš kiekvieno aukšto buvo derlingos žemės sluoksnis, tiek storas, kad galėtų augti didžiausi medžiai.

Sodo aukštai kilo terasomis. Jas jungė platūs stulpai, pagaminti iš balto ir rožinio marmuro. Nabuchodonsarui įsakius, į sodą buvo atgabenti jo žmonos mėgiamiausi augalai. Šiems augalams laistyti šimtai vergų ištisas dienas pumpavo vandenį iš Eufrato upės. Sodai buvo atkreipti į šiaurės vakarus, iš kur pūtė vėsus vėjas. Jų skleidžiamas aromatas, jų vėsuma buvo tiek neįprasta karštoms Babilonijos lygumoms, jog lankytojams atrodė tiesiog stebuklai.

Dabar netoli nedidelio Irako miesto Chilės beliko tik buvusių Babilonijos karaliaus rūmų griuvėsiai. Tačiau net ir žlugus šiam miestui, sakmės apie nuostabius sodus tebeliko gyvos. Legendos pavertė juos kabančiais Semiramidės sodais ir teigė, esą juos užveisė Asirijos karalienė, valdžiusi šią šalį anksčiau už Nabuchodonosarą.

Kabantys sodai byloja apie didžiulį Babilonijos statybininkų meistriškumą. Reikėjo turėti daug žinių ir patyrimo, norint pastatyti skliautus ir kolonas taip, kad jos išlaikytų soduose augančių medžių svorį. Žinios, sukauptos apvandeninant sausą Babilonijos dirvą, padėjo statytojams sukurti vandentiekį, kuris įstengė laistyti sodus, esančius žymiai aukščiau Eufrato lygio.

L. Melniškis

SAUSROS ŽALA

Bostonas. — Jau kelinti metai Jungtinių Valstijų dideliame plote viešpatauja sausra.

Šiemet nuo jos kenčia nuo šiaurinės Maine iki Virginijos visos valstijos Atlanto pakraštyje, taipgi pietinė dalis Illinois valstijos ir centralinė dalis Floridos.

Mislinčius

Apie Amerikos lietuvius beletristus

Kalbėdamas apie proletarinės literatūros išaugimą išeivijoje, velionis **B. Pranskus-Žalionis** savo knygoje **"Proletarinė lietuvių literatūra"** skiria nemaža vietos ir Jungtinėse Valstijose gyvenantiems eilininkams bei prozininkams. Jis pažymi, jog po pirmojo pasaulinio karo, kai imigracija į JAV tapo suvaržyta, lietuviams beletristams teko vis dažniau ieškoti savo kūriniams medžiagos pačiame šios šalies gyvenime. Gi pirmesnieji rašytojai, kaip Br. Laucevičius - Vargšas ir kiti, — užbaigė daugiausia 1905 metų revoliucijos įvykius Lietuvoje, gyveno jos įspūdžiais.

1915 m. buvo įkurta LDLD, išleidusi daug įvairiais klausimais knygų, ir 1923 m. ALPMS (LMS), vienijusi bei globojusi pažangiuosius lietuvių chorus ir saviveiklininkų meno ratelius,— daug prisidėjo prie grožinės literatūros puoselėjimo. Neapsakomai didelį auklėjimąjį darbą atliko LSS per savo kuopas bei rajonus ir pažangioji periodinė spauda, keldama savo skaitytojų klasinį sąmoningumą, jų kultūrinį lygį. "Kova," "Laisvė," "Vilnis," "Moterų balsas," "Dilgėlės," 'Pirmyn," 'Darbininkų viltis"; žurnalai "Naujoji gadynė," "Šviesa," "Darbininkų kalendoriai" (leidžiami "Laisvės" ar "Vilnies") bei kiti leidiniai — indėjo savo donį į lietuvių amerikiečių švietimo fondą.

Minėtosios knygos autorius, kalbėdamas apie grožinės amerikiečių sukurtos proletarinės literatūros žemą meninį lygį, apie jos silpnybę, ypatingai apie rimtesnės kritikos stoką, sako:

"JAV proletariniams lietuvių rašytojams konkretus Komunistų partijos vadovavimas ir parama buvo itin reikalinga, kadangi didelė tų rašytojų dauguma buvo paprasti darbininkai, neišėję jokio platesnio mokslo — nei bendro, nei juo labiau politinio, marksistinės teorijos pagrindų, o jų gyvenimo ir darbo sąlygos neleido sistemingai lavintis ir mokytis.

Kritika ir dabar buvo silpniausia literatūrinio darbo šaka. Per pirmąjį dešimtmetį (1920-1930) rimtesnių kritikos straipsnių, liečiančių JAV proletarinių lietuvių rašytojų kūrybą, pasirodė spaudoje nedaug, neskaitant smulkesnių pusiau reklaminio pobūdžio anotacijų apie pasirodančius rašytojų kūrinius. Laikraščiai ir jų redakcijos, atrodo, netgi nesirūpino kritiškai atrinkti prisiunčiamą literatūrinę medžiagą, spausdino, kas pakliuvo, neduodami autoriams rimtesnių kritinių atsakymų, pastabų bei patarimų."

Kalbėdamas apie to meto (1920-1924) poetus, B. Pranskus į pirmą planą stato R. Židžiūną — Aurę Žvaigą. Pripažindamas poetui turint neginčijamų gabumų kurti eiles, ypatingai ilgesnes poemas, tačiau tuo patim kartu autorius pabrėžia ir Židžiūno nepastovumą, nenuoseklumą, politinį blaškymąsi ir net kūrybinį prieštaringumą. Paėmęs pavyzdžiu vieną jo ilgoką poemą ("Teisybė"), vieną geresniųjų, autorius vertina ją taip:

"Poemų tarpe ne tik didesnė savo apimtimi, bet ir šiaip vertesnė 'Teisybė.' Tačiau ir ji, gana prieštaringa idėjine kryptimi, pasižymi meniniu padrikumu, besiužetiškumu, perkrovimu sausais publicistiniais samprotavimais, nesudaro reikšmingesnio indėlio į proletarinę lietuvių poeziją. Nebent tik pažymėtinas jos pabaigoje iškylantis Lenino paveikslas, Lenino, kaip tikrosios teisybės pasaulyje įkūnytojo, išaukštinimas. Tai pirmas kiek reikšmingesnis Lenino paveikslas proletarinėje lietuvių poezijoje."

Išcitavęs bei kritiniai apibūdinęs visą Židžiūno darbų gamą, autorius baigia:

"Nepaisant to, įvairi ir plati poetinė Židžiūno kūryba ir šiuo metu pasižymėjo naujais meniniais laimėjimais. Nesitenkindamas nusistovėjusia strofika ir ritmika, poetas plačiai naudojo laisvą eiliavimą, rašė baltosiomis eilėmis, apskritai ieškojo naujų proletarinei lietuvių poezijai žanrinių formų ir skandavimo priemonių. Ne viskas poetui, einant šiuo keliu, pavyko. Nemaža eilėraščių yra silpnų, kur dažnai nuslystama į publicistiką, sausą prozaiškumą. Tačiau daugelyje eilėraščių poetas pasiekė palyginti ir gana aukšto vaizdingumo, muzikalumo bei išraiškingumo. Tai įdomiausias šiuo metu savo meniniais ieškojimais ne tik išeivijoje proletarinis lietuvių poetas."

Apie R. Mizaros kūrybą

Geriausiu amerikiečių prozininku, laisvu nuo bet kokių poetinių aliuzijų, B. Pranskus pasirinko kitą Dzūkijos atstovą--Rojų Mizarą, kurio našiausi ir brandžiausi kūrybos metai buvo 1919 - 1940. Tiesa, keletą apybraižų, Murago slapyvardžiu, R. Mizara išspausdino ir anksčiau ("Priekale," "Naujojoj gadynėj" ir kitur), tačiau knygos autorius Mizaros kūrybos pradžia laiką 1929 metus, kai išėjo pirmas jo sukurtas romanas "Sliakeris." Minėdamas jo darbo pradžią, B. Pranskus sako:

"R. Mizara ligi 1929 m. kaip rašytojas beveik nedirbo. Aktyvus ir našus jo kūrybinis darbas išryškėjo tik nuo 1929 m., išspausdinus pirmąjį romaną "Sliakeris," po kurio sekė kiti: 'Povilas Jurka,' 'Mortos Vilkienės divorsas,' 'Ūkanos,' o taip pat pluoštas apysakų ir apsakymų periodikoje. Visi šie kūriniai jau buvo Amerikos tikrovės tematikai, lietuvių darbo žmonių gyvenimui šioje šalyje. Mizaros kūryboje tas gyvenimas kuo plačiausiai atsispindėjo.

Bemaž visuose rašytojo kūriniuose centrinę problemą užima lietuvio darbo žmogaus, emigravusio iš Lietuvos dar iki 1914 m. karo, likimas kapitalistinėje Amerikoje... 'Sliakeris' atskleidė platų JAV darbininkų gyvenimo ir kovos paveikslą, parodė, kaip toje kovoje sąmonėjo ir grūdinosi atskiri jos atstovai, tapdami ryžtingais kovotojais, susipratusiais darbininkais."

Mizaros plunksnai priklauso 7 romanai, kurie visi išleisti Amerikoje ir T. Lietuvoje. Du jų išversti į rusų kalbą. Jis parašė ir keletą pjesių.

Baigdamas R. Mizaros darbų apžvalgą, B. Pranskus sako:

"Mizara savo literatūrinės veiklos nebaigė dar ir pastaruoju metu, bet vis dėlto svarbiausias jo šioje srityje nueitas kelias jau yra praeityje, 1930-1940 metų laikotarpiu, kai jis sukūrė savo pirmuosius romanus, kurie kaip vieninteliai ne tik labai praturtino proletarinę lietuvių literatūrą, ypač žanriniu atžvilgiu, bet ir iškėlė jos prozą į visos lietuvių literatūros plotmę. Tokiu būdu ir Mizara atsistojo greta įžymiausių ir stambiausių proletarinės lietuvių literatūros rašytojų."

Trečiuoju amerikiečiu rašytoju B. Pranskus ima zanavyką Vincą Jakštį-Seną Vincą, kuris:

"Jau iki 1919 m. buvęs vienas iš produktyviausių JAV lietuvių proletarinės spaudos darbuotojų, toks ir dabar 1920-1940 metais. Jis dirbo įvairiausių literatūros žanrų srityse: rašė apsakymus, kūrė eilėraščius bei poemėles, paskelbė pluoštą dramatinių kūrinių. Jis gausiai bendradarbiavo ir spaudoje kaip publicistas, feljetonistas, kritikas. Be keleto draminių kūrinių, atskiru leidimu buvo išleistas jo prozos raštų I tomas (1929), o jau kiek vėliau (1956) ir eilėraščių rinkinys, apimąs tiek anksčiau, tiek ir jau po 1940 metų parašytas eiles. Bet daugybė jo raštų dar liko ir periodikoje...

Atėjęs į literatūrą kaip savamokslis, Senas Vincas šiuo laikotarpiu taip pat neturėjo galimybių sistemingiau mokytis, tobulinti ir šlifuoti savo įgimtą talentą. 1920-1940 m. laikotarpiu jo kūryba ne tiek gilėjo, kiek platėjo, teisybė, nors ir šiuo atžvilgiu dažnai kartodamasi, nepasipildydama naujais motyvais bei problematika ir naujo traktavimo aspektais. Seno Vinco raštai dažnai paviršutiniški, daugiau tik liustruoja vienas ar kitas idėjas, o ne jas giliau atskleidžia. Daugelis jo kūrinių, ypač didesnių, kur autorius mėgina parodyti platesnius gyvenimo reiškinius, liko greičiau panašūs į kūrinių apmatus, o ne į išbaigtus dalykus...

Vis dėlto Seno Vinco ir poetinė kūryba nebuvo visiškai be vertės bendroje proletarinės lietuvių poezijos raidoje. Ir poezijoje Senas Vincas atspindėjo kai kuriuos labai būdingus ir konkrečius Amerikos darbininkų gyvenimo bei kovos momentus."

Apie 1950 m. mirusį poetą Stasį Jasilionį, pradėjusį aktyviai proletarinėje poezijoje reikštis nuo 1919 m., B. Pranskus sako, jog:

"Jasilionis per visą savo gyvenimą brandino talentą, rašė tolydžiai, tad ir pasiekė nemažų poetinių laimėjimų... Tačiau platesnio išsilaivinimo stoka kartu ir varžė poetą, siaurino jo akiratį, trukdė išsiveržti į aukštesnius minties ir vaizduotės polėkius, vartoti lankstesnes, išradingesnes formas...

Poetiniam Jasilionio talentui būdingiausia lyrika, nors ir grynai lyriniuose savo kūriniuose jis nepasižymėjo gilesniais ir svaresniais ar jausmo polėkiais, ar temų bei motyvų turtingumu. Vis dėlto lyrikoje jis pasiekė ypač didelio nuoširdumo, išraiškos paprastumo ir natūralumo, formos lengvumo ir grakštumo... Jasilionis labai daug dėmesio skyrė ir literatūros kritikai, bet ir čia jis daugiau populiarino pažangiąją literatūrą ir rašytojus, negu kiek giliau nagrinėjo."

D-rą J. Kaškiaučių prisiminus

Apie Jono Kaškaičio—dr-o J. Kaškiaučiaus poetinius bandymus knygos autorius atsilepia gana švelniai, nors vietomis ir kritiškai. Pristatydamas J. Kaškaitį skaitytojui, B. Pranskus sako:

"Kiti autoriai, kaip žinome, buvo daugiausia savamoksliai darbininkai, tuo tarpu Kaškaitis į proletarinę literatūrą atėjo iš inteligentijos, baigęs Mintaujos gimnaziją, mokęsis Tartų universitete. Už dalyvavimą 1905 metų revoliucijoje, 1906 m. jis turėjo emigruoti į JAV. Padirbėjęs kurį laiką kaip paprastas darbininkas, Kaškaitis ilgainiui JAV baigė universitetą ir tapo gydytoju. Darbininkų spaudoje jis daug rašė ir sveikatos klausimais, aktyviai dalyvavo visuomeniniame JAV lietuvių darbininkų gyvenime, pasireiškė ir kaip publicistas...

Lyginant Kaškaičio eilėraščius su kitų JAV proletarinių poetų, ko nors ypatingo juose beveik negalima

(Tęsinys 4-me psl.)

KIEK RŪŠIŲ YRA VORŲ?

Mokslininkai mano, kad pasaulyje yra virš 50,000 vorų rūšių. Jų yra labai mažyčių, bet yra ir po kelis colius skersmiškai.

Vien Jungtinėse Valstijose yra priskaitoma apie 2,500 vorų rūšių.

Beveik visi vorai turi po 8 akis: po 2 priešakyje ir po tris iš abiejų pusių. Bet vorų akys nejuda, tai jie gali matyti tik tiesiai.

Worcester, Mass.

Iš LLD 11 kp. susirinkimo

Jis įvyko birželio 14 d. Skaitlingas draugų - draugių atsilankymas davė gerų pasekmių, padaryta daug gerų tarimų dėl vasarinių gegužinių, kurių nestinga gražiajame Olympia parke. Moterys raportavo iš senų daiktų išpardavimo, kuris davė gražaus pelno, iš kurio buvo paskirta 30 dol. sveturgimiams ginti komitetui.

Neužmiršta apskrities ir spaudos piknikai, kurie jau artėja. Jie bus gausiai paremti su maistu piknikų dienomis. Susirinkimas padėkojo draugėms už tokį pasiaukojimą. Be jūsų pagalbos kuopos iždas būtų tuščias.

Birželio 13 d. Olympia Parke įvyko karališkas banketas pagerbimui Jono Petkūno jo 70 m. gimtadieniu. Jonas yra šio miesto senas gyventojas ir mūsų pažangių draugijų narys ir veikėjas. Ypač šiuo metu dauk laiko paaukoja dėl Sūnų ir Dukterų draugijos, savininkės Olympia Parko. Jis šiemet yra ir parko gaspadorium - prižiūrėtojum. Diena pasitaikė graži, tai ir daug svečių dalyvavo ir sveikiino su "Hapy Birthday, Jonai"!, linkėdami dar daug metų ir geros sveikatos.

Birželio 27 d. Įvyks pietūs Olympia Parke. Rengia LLD 11 kp. savo nariui išleistuves su turistais į Lietuvą. Jie išskris liepos 12 d. Be abejonės ir šiame bankete dalyvaus gražus būrys vietos lietuvių, palinkėdami turistams laimingos kelionės pasiekti mūsų tėvų žemę Lietuvą ir dalyvauti tose iškilmingose apeigose su savo broliais ir seserimis Vilniaus Vingio Parke Dainų šventėj ir kartu dainuoti su visa Lietuva už jos laimėtas sunkias kovas prieš lietuvišką smetonijadą - fašizmą.

Birželio 13 d. vietos elementai buvo surengę demonstraciją apverkdami Smetonos pabėgimą per beržyną į Beriną pas savo dvasios vadą Hitlerį. Išvakarėse per vietinę spaudą garsino, kad toji demonstracija bus tokia galinga, jog išgąsdins Tarybų Lietuvos vyriausybę ir jinai atiduos jiems mūrinius namus, bankus ir dvarus, kurių bėgdami iš Lietuvos negalėjo su savimi pasiimti. Worcesteryje ir apylinkėje gyvena virš 20 tūkst. lietuvių, bet jie demonstracijoje nedalyvavo, išskyrus keletą davatkų su vietos kai kuriais dipukais ir jų vaikais. Atmaršavę prie City Hall biskelį pagriežė dantimis prisimindami tuos saldžius laikus, kuriuos turėjo laike smetoninio režimo.

Ant rytojaus eidamas Millbury gatve sutikau keletą pažįstamų, kurie klausinėjo, kodėl aš nemaršavau su dipukais. Aš atsakiau: kai apleidau Lietuvą 54 metai atgal aš nepalikau jokio dvaro, išskiriant tik botagą, su kuriuomi ganiau galvijus. Aš ir jų klausiau: kodėl jūs nemaršavote su dipukais. Gavau atsakymą tokį pat, kokį aš jiems daviau. Jie sakė: jeigu mes būtume turėję dvarus, būtume nevažiavę į Ameriką juodos duonos ieškoti.

Šiomis dienomis pasimirė senas Worcesterio gyventojas Stasys Bakanauskas—Worcester, Mass. ..... kas, sulaukęs 81 m. Paėjo iš Merkinės miestelio. Jaunas būdamas buvo veiklus pažangiose draugijose. Paliko dvi dukteris ir sūnų. Nors jau buvo atsiskyręs nuo bažnyčios, nieko bendro neturėjo su ja, bet mirus buvo palaidotas su bažnytinėmis apeigomis.

LLD 11 kp. mėnesinio susirinkimo liepos mėnesį nebus, nes dauguma kuopos komiteto narių išvyksta į Lietuvą dalyvauti 25 metų sukaktyje nuo sutriuškinimo fašizmo.

Jaunas Senis

Londonas. — Anglija neįsileis JAV Ku Klux Klano vizardo R. Sheltono.

Tarybų Lietuvoje labai auga turizmas

Paskutiniais metais šalyje nepaprastai išpopuliarėjo turizmas. Turizmo bazės pasidarė ankštos, jos tegali priimti menką dalį keliautojų.

Respublikos turistinės organizacijos ėmėsi tad rūpintis esamų bazių išplėtimu, naujų statyba ir projektavimu.

Pastatyta nauja 200 vietų Palangos turistinė bazė. Palangos bazė turi 150 vietų valgyklą, turistinį kabinetą, dušus.

Žymiai praplečiama Trakų bazė. Jau šiais metais čia įrengiama papildomai 300 vietų turistams senuose gražiuose rūmuose.

Ignalina — ežerų kraštas, labai mėgstmas turistų. Tačiau Palūšio bazė labai maža. Šiais metais tad šioje turistinėje bazėje pradedamas statyti 100 vietų turistinis viešbutis ir administracinis pastatas. Birštone taip pat pradedamas statyti toks pats viešbutis.

Stambi statyba yra numatoma Vilniuje. Neries dešiniajame krante iškils modernus 600 vietų viešbutis ir turistinė bazė.

Išaugs ir Kauno turistinė bazė. Tuo tikslu šiais metais, Pažaislio architektūriniame ansamblyje vykdomi rekonstrukcijos darbai. Prie Kauno bazės veiks valčių, turistinio inventoriaus nuomos punktai, slidžių stotis, ekskursinis biuras su savo autoparku ir t.t.

Zarasų mieste, prie ežerų ir miško, projektuojama statyti moderni 300 vietų bazė.

Šiais metais bus pradėtas statyti didelis 1000 vietų pensionatas Druskininkuose ir pirmasis autokempingas Palangoje. Ateityje numatoma statyti 300 vietų turistini viešbutį Klaipėdoje ir tokio pat dydžio turistinę bazę Druskininkuose.

Be to, numatoma statyti nemaža įmonių ir įstaigų poilsio-turizmo stovyklų. Tuo tikslu prie kelių šimtų ežerų ir upių išskirtos zonos sveikatos stovykloms ir turizmui.

J. Litvinas
Respublikinės turizmo tarybos pirmininkas

STENDUOSE —KNYGOS IR PLAKATAI

Dvidešimt penkerių metų lietuvių tarybinės knygos kelią atspindi paroda, veikianti Valstybiniame dailės muziejuje. Paroda, kurioje lankytojas gali susipažinti su 5,000 knygų, plakatų, vaizduojomosios dailės kūrinių, kaip tik ir skirta artėjančiam Tarybų Lietuvos jubiliejui.

Po penkių—šešių savaičių, kai su respublikine knygų paroda susipažins respublikos sostinės gyventojai, ją numatoma parodyti Kaune, o vėliau—Maskvoje.

"K.T."

Kalbų moko... plokštelės

VILNIUS. — Savotiškus užsienio kalbų kursus organizavo Respublikinė biblioteka. Anglų, ispanų, vokiečių kalbų čia mokomasi... iš plokštelių arba magnetofono juostų. Su atitinkama literatūra plokštelės gautos iš užsienio.

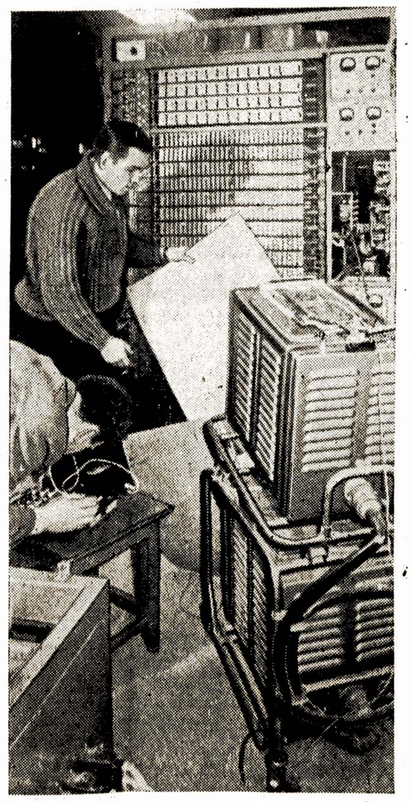

Lietuviai inžinieriai kuria sudėtingas skaičiavimo mašinas.

PIRČIUPIO MOTINA

Ji prie kelio parimusi liūdi,
Skausmo ašara josios veide.
Ką ji saugo? Ko žvalgosi, budi?
Atėjau ir paklausiau aš ją.
Ir jinai savo delną atgniaužė,
O delne—pelenai, pelenai...
Man pasakė, kas širdį jai graužia,
Ir pasakė, ko liūdi jinai...
—Mano sūnūs, mieli sakalėliai,
Žuvo Pirčiupio kaime visi,
Gailiai verkė žali pagirėliai,
Danguje verkė saulė blausi.
Tai pasakius, motulė nutilo.
Vėlei delną sugniaužė kietai.
Nuo paminklo balandžiai pakilo
Ir padangėje aukštai sklando...

Rimantas Jurgelionis
Rokiškis, E. Tičkaus vardo vid. mokykla
Iš "Lietuvos pionieriaus"

TRISKART TRISDEŠIMT!

(60-osioms gimimo metinėms)

Tau dukart trisdešimt! Taip, trisdešimt!
Jaunystė ką tik baigėsi!
Gyvent pats laikas ryžtis imt —
Jau paskutinės miglos sklaidosi.

Dangus toks giedras, tviskantis!
Nuo kalno platūs toliai matosi...
Tik dukart trisdešimt! Taip, trisdešimt!
Tau gera žengt trisdešimtinių gretose...

Pirmoji pora trisdešimčių —
Trečiajam vien rengimasis!
Atlikti žygį, vertą šimtmečio
Mes linkim tau, kovoti gimusis!

J. Subata

V. J. Stankus

Prisimenant senus laikus, sulaukus 80 m. amžiaus

(Pabaiga)

Be jokių argumentų užmoka man algą, į valandą laiko susikrovęs į savo mažą čemodaną ką tiktai turėjau ir pėščiomis išėjau į Pomona stotį. Po poros valandų jau traukiau Filadelfijos gatvėmis pas žemaičius —Juozą ir Magdę Šimkus, pietinėje miesto pusėje netoli nuo cukrinio fabriko, kurio adresą man įdavė vienas iš pažįstamų.

Su gavimu darbo taip vadinamoj "šprikelinėje cukrinėje" buvo sunku, kožnas rytas ir vakaras prie vartų stovėdavo po šimtą bedarbių. Bet po poros mėnesių mano šeimininkas Šimkus įprašė man darbą prie mašinų, kurios džiovino cukrų. Darbas buvo sunkus ir karštas, ant rankų prisitrynė pūslių, po tam prakiuro. Dėkui šalia manęs dirbančiam lenkui, kuris gelbėjo man prie iškasimo cukraus iš mašinos, kuriam už tai nupirkdavau alaus. Darbo valandos — nuo 6-tos iš ryto iki 6-tos vakaro. Už 15 dienų ar naktų mokėdavo 20 dolerių. Bet dažnai darbininkus atleisdavo nuo darbo po kelias dienas, tai mokestis susimažindavo. Darbininkai neturėjo jokių teisių pasipriešinti darbdaviams.

Užstojus 1905 metams, mečiau cukrinės darbą ir kreipiausi ten pat Filadelfijoje pas agentą, kuris buvo populiariškas ir parūpindavo visokius "leiberiškus" darbus visur kur, už tam tikrą nustatytą užmokestį. Pasiuntė jis grupę darbininkų netoli nuo Pittsburggo, prie geležinkelio pravedimui naujų bėgių šalia seno geležinkelio. Daugumoje darbininkai buvo italai, ir aš su kitu lietuviu, Juozu Žukaičiu. Darbai nebuvo sunkūs, mokestis doleris ir pusė į dieną už 10 valandų.

Padirbėjus mėnesį kitą, vieną sekmadienį mes su šeimininkais išsigėrėme per daug alkoholiškų gėrimų, tai pirmadienį į darbą nenuėjome. Antradienį nueiname į darbą, prieina užveizda—formanas ir sako man: "Tokie darbininkai nereikalingi, kurie pirmadieniais neateina į darbą". Padavė po raščiuką, ir eikite į raštinę, gausite savo užmokestį, kiek jums priklauso. Reiškia, netekome darbo.

Nuvažiavus į Pittsburgą, apsistojau pas vienus lietuvius.

Ant rytojaus susirandu agentą, kuris tą pačią dieną siunčia grupę darbininkų į anglies kasyklas į Middleboro, Kentucky, į Sagamore Coal Co. Visi, kad ir paprasti darbininkai, sako, uždirba po tris dolerius į dieną ir daugiau. Už kelionės bilietą pati anglies kompanija užmoka. Tai netikėta laimė pasitaikė!

Pareinu atgal pas tuos pačius žmones atsisveikinti ir pasiimti savo čemodaną. Jiems paaiškinu, kur ir pas ką važiuoju. Šeimininkas, apysenis žmogus, pastebėjo man: "Sūneli, ar nedarai klaidos, man kas nors tokio neaišku, patarčiau tau pasilikti pas mus Pittsburge, mes tau padėsime surasti ir darbą."

Bet aš atsisveikinau ir nusiskubinau pas agentą. Grupė susidarė iš kokių 20 asmenų, du buvo lietuviai, kiti čekoslovakai, lenkai ir italai. Union stotyje visus susodino į traukinio vagoną ir per Cincinnati ,Ohio, patraukėme į Middleboro, Ky. Už poros dienų mes jau buvome prie anglies kasyklos. Tūli apsigyveno barakuose. Aš su savo draugu "bordingauzėje" pas amerikiečių kilmės žmones. Su ta pačia diena mums visi su pašaipa paaiškino, kad mes tikrai čia uždarbiausime po tris dolerius į dieną ir daugiau...

Savo kišneėje turėjau porą desėtkų dolerių, kurių būtų užtekę sugrįžti atgal į Pittsburghą. Mano draugas sako: Atrodo, kad mes čia uždarbiausime labai gerai, tai eikime į Middleboho miestą rytoj ir užbaliavokime tą paskutinę laisvą dieną, nes vėliau gal nebus laiko.

Geležinkelio bėgiais kelias mylias nužingsniavome į miestą. Visos karčiamos buvo su gembleriškomis mašinomis. Atrodė labai gražiai. Sustoję prie baro, išsigėrę po vieną antrą skūnerį alaus, pradėjome gembleriauti prie tų mašinų, kaišiodami po nikelį, dešimtuką ir kvoderį.

Ta proga prieina prie mūsų jaunas vyrukas ir sako:

"Eikime prie baro ir aš jums užfundysiu išsigerti ką tiktai jūs norėsite." Begurkšnojant, jis mums paaiškino, kad jis žino šitame mieste tokią vietą, kur galima lengvai laimėti šimtą dolerių — ne tik šimtą, ale ir tūkstantį! Mudu su draugu nudžiugome tokia proga, tai gal net ir į angliakasyklas nereikės eiti vargti...

Na, tai einame. Buvome pasitenkinę išsigėrę ant drąsos, o ir anglų kalbos jau buvome pramokę po žodį kitą kalbėti.

Už poros skersgatvių įsivedė mus į koridorių ir didelį kambarį su daug stalų. Pastebėjau, kad visi lošia iš pinigų — kortomis ir prie mašinų. Mus tas vyrukas privedė prie kranciolkos, kur padėjus pinigą ant bile numerio, pirštais pasuki tam tikrą vamzdelį, kuris smarkiai sukasi, rutuliukui boliukei riedant aplink rinkę. Na, ir dažnai pasitaiko, kad rutuliukas sustoja prie padėto pusdolerio ar dolerio. Reiškia, kad išlaimi.

Bet vyrukas pradėjo raginti, kad jeigu norime laimėti šimtą dolerių, tai turime statyti dideles sumas dolerių. Tai kiek tik turėjome, viską pralaimėjome. Prapuolė ir tasai mūsų gerašidis vyrukas. Mudu stovime ir nežinome, ką daryti. Sargas, stovintis prie durų, rodo ranka kad eitume laukan, bet mes neiname. Tai kitas štarkus vyras griebė mudu už pečių, įspyrė į sėdynes ir išmetė laukan!

Angliakasyklose mes niekad nebuvome dirbę. Mūsų prikastą anglį dažnai atmesdavo formanas, esą, jūs neatskyrėtė "sleitų" nuo anglių. Tai už vagonėlius nieko negaudavome. Šiaip už butą, valgį ir mainerskus įrankius labai brangiai atskaičiuodavo, ir mes eidavome į skolą. Ant galo mums paaiškėjo, kad mes — ateiviai-grinoriai — pakliuvome į kokią baudžiavą, nes išdirbome po tris mėnesius ir krautuvės knygelės parodė sąskaitas, kad mes esame anglies kompanijai dar skolingi už visokius produktus.

Nutarėme pabėgti. Slaptai išpardavojome, ką tik turėjome, vietiniams žmonėms, gavome po kelis dolerius ir, temstant, pėsčiomis išėjome į Middleboro miestą. Tą pačią naktį už miesto gavome "freitkarį," nes nuo vieno gero žmogaus gavome patarimą, kad tas tavorinis traukinys eis į Cincinnati ir Pittsburgho pusę.

Tokia mūsų kelionė tęsėsi dvi savaites iki davažiavome Pittsburghą. Reikėjo persėsti kokią pusę tuzino tavorinių traukinių. Buvome keliose vietose pravyti ir pora kartų pabėgome nuo arešto. Vargo turėjome iki ausų. Mūsų maistas buvo kepalas duonos ir dėžutė sardinkų į dieną. Vandens atsigerdavome ravuose arba baliūkštėse. Prie pabaigos pasibaigė mūsų pinigai. Draugas eidavo prie bile stubos durų ir paprašydavo duonos. Kartais gaudavo, o kai kada jį iškoliodavo kaip kokį valkatą. Aš buvau nevalgęs per tris dienas, nes žebravoti neidavau.

Davažiavus Pittsburghą, mes su draugu persiskyrėme. Jis nuėjo į kairę pusę miesto, o aš patraukiau į tą pusę, kur buvo Union stotis ir Penn gatvė, pas tuos pačius žmones, su kuriais buvau atsisveikinęs išvažiuojant į Kentukės mainų "rojų."

Tai buvo velykų savaitė. Pabeldžiau į duris ir sakau: "Labai vakaras." Įsileido mane į vidų. Keli vyrai susėdę apie stalą lošia kortomis "karasinką." Visi kaip vienas į mane sužiūro, nes buvau pusėtinai apskuręs, apdriskęs ir mano veidas labai murzinas ir suvargęs.

Šeimininkas sušuko: "Motin, motin, bene bus tas pats vaikinukas, ką prieš kelis mėnesius pas mus nakvojo ir bačkutę alaus užfundino?"

"Taip," atsakiau, "aš tas pats."

Pastatė bliūdą vandens nusiprausiau. Šeimininkas pastebėjo: "Reiškia, 'freitkariais' parvažiavai. Atrodo, kad pusėtinai pavargai, bet mūsų patarimo neklausei, tai va ką tu gavai. Tai gal nori ko užsikąsti vakarienės?"

Atsakiau, kad "ateidamas pas jus šio to užkandau..." Taip aš jiems melavau.

Šeimininko pavardės neprisimenu. Tai buvo geras žmogus. Jis mane priėmė pastoviai. Antrame aukšte buvo miegamasis ir dvi lovos. Kožnoje lovoje gulėjome po du vyrus "burdingierius." Šeimininkė gamindavo skanius lietuviškus valgius, parūpino ir baltinius.

Vienas iš įnamių, pavarde Žemaitis, įprašė man darbą skardinėje Penn gatvėje, kur jis pats dirbo. Darbo valandos buvo 8, nes fabrikas buvo operuojamas trimis pakaitomis. Man davė lengvą darbą, bet už kiek mažesnį mokestį — po $150 į dieną. Su tuo žemaičiu susidraugavome glaudžiai. Jis mane nuvedė į vieną drabužių krautuvę ir paprašė, kad man duotų ant išmokesčio viską, ko aš tik norėsiu, ant jo atsakomybės. Nusipirkau, ko manreikėjo ir skolą užsimokėjau iki pskutinio cento.

Savo miegajame pastebėjau ant stalo gulinčią miližinišką knygą. pavadintą "Linksmoji valanda," išleista pono Bačkausko, "Saulės" leidėjo, Mahanoy City, Pa. Pradėjau kai ką skaityti. Tai buvo visokios pasakos apie senovėj būtus ir nebūtus karalius ir kunigaikščius, lenkiškomis raidėmis. Kadangi tokį pat "mokslą" aš ėjau pas kaimo daraktorių, tai "Linksmosios valandos" nepaleidau iš rankų, kol visą perskaičiau. O vienas iš įnamių prenumeravo ir "Saulę," kurią taipgi pamėgau skaityti.

Baigiantis vasarai, sumažėjus darbams, užveizda paaiškino man ir kitiems keliems darbininkams, kad atleidžia mus nuo darbo. Namiškiai suramino mane, patarė pasėdėti, pasilsėti, o laikui bėgant, girdi, gausi darbą kur kitur, gal net ir geresnį negu skardinėj.

1905 metų pabaigoje nusiperku šaunų čemodaną, susikraunu viską, ką tik turėjau, ir atsisveikinu su pittsburgiečiais. Išvažiavau į Filadelfiją pas tuos pačius senus šeimininkus ir draugus, o darbą gavau toje pačioje Šprikelinėje cukernėje. Užstojus 1907 metams, nuolatiniai apsigyvenau Easton, Pa. ir įstojau į LSS 42 kuopą. Apie tai mano platesnis aprašymas tilpo "Laisvės" Nr. 11, 1965 metų vasario 9 d. Tai antru kartu nėra reikalo pakartoti tuos pačius dalykus.

Mano akis pusėtinai serga katarkta. Bet jeigu kaip nors pasigydysiu, tai ateityje gal galėsiu daugiau parašyti iš svarbesniųjų atsiminimų.

Apie Amerikos lietuvius beletristus

(Tęsinys iš 3-čio psl.)

įžvelgti... Jo eilėraščiuose stipresnis racionalistinis, negu grynai jausminis pradas, labiau pabrėžiama ir aiškiau formuluojama idėja. Eiliavimui taip pat trūksta lengvumo bei grakštumo, žodžiai ir sakiniai dažnai sukaustyti, sunkoki, pasitaiko nemaža sausų prozizmų, publicistinių posakių ir pan...

Kaškaitis išsiskiria iš kitų JAV lietuvių proletarinių poetų, ir aplamai to laikotarpio proletarinėje poezijoje, ir tuo, kad jis ieškojo naujų ritminių bei strofinių variantų, nesitenkino nusistovėjusiomis ir jau tapusiomis šabloniškomis eiliavimo priemonėmis... Kaškaitis bandė ir kalbiniu atžvilgiu praturtinti savo poeziją, vartodamas atsiradusius po 1917 m. literatūrinėje lietuvių kalboje naujadarus. Neblogai jis naudojosi ir liaudies kalbos lobynu. Tačiau ir Kaškaičio poezijoje dar nemaža kalbinių trūkumų, ypač rytų aukštaičių tarmybių. Jo poezijos skambumui kenkė ir dažnai žodžių trumpinimai, balsių praleidimai žodžio viduryje ir kitos 'poetinės laisvės,' kurių buvo jau nebelinkstama toleruoti to laikotarpio lietuvių poezijoje...

Kaiškaitis dirbo literatūrinį darbą ir po 1940 m., pasireikšdamas naujais vertimais ir pluoštu originalių eilėraščių, paskutiniojo pasaulinio karo ir Tarybų Lietuvos laimėjimų temomis."

Knygos autorius nusiskundžia, kad 1920-1940 m. laikotarpiu JAV nedaug buvo autorių, kurie sistemingai dirbo ir rašė pažangiojoje periodikoje. Tačiau buvo vienas kitas ir stropesnis darbuotojas, nors ne visų eilėraščius galima pagirti:

"Iš tokių autorių meniniu atžvilgiu kiek vertingesnė Kazio Genio kūryba. Jo eilėraščiai, pasirašinėti Dagilio, Žemučio Svyrūnėlio ir kitais slapyvardžiais, darbininkų spaudoje pradėjo rodytis nuo 1916 m. Nemažas jų pluoštas buvo įdėtas į 'Atžalas,' keletas pateko ir į 'Švyturį.' Jis buvo vienas iš ankstyviausių poetų 1919-1923 m. lietuvių darbininkų spaudoje.

Genys pasireiškė kaip gana nuoširdus, neblogai valdęs eiliavimo techniką poetas, tačiau nepasižymis platesne jausmų bei pergyvenimų skale. Jis paprastai savo poezijoje džiaugiasi kuo ar sielvartauja dėl patirtų nuoskaudų, grožisi gamta ir pan. Jeigu dar pridursime jo meilės lyriką, tai ir turėsime bemaž visą jo poezijos tęsinį, atskleidžiamą alegorijomis, miglotai, be gilesnių ir konkretesnių jausminių niuansų. Genys, kaip proletarinis poetas, stengėsi vaizduoti ir socialinę nelygybę bei revoliucinę kovą. Tačiau ir čia jis ėjo tradiciniu ankstesnės revoliucinės poezijos keliu, išreikšdamas tuos motyvus labai bendrais įvaizdžiais, gamtinėmis alegorijomis ir pan."

Genys rašė ne tik eilėraščius, bet ir apysakas, vaizdelius, kartais ir gana vykusius:

"Nors Genio prozos kūriniai nebuvo gausūs, nepasižymėjo ir ypatingesniu tematiniu naujumu ar aukštesniu meniniu lygiu, tačiau pasirodę spaudoje dar iki R. Mizaros romanų, geresnių Seno Vinco apysakų ir kitų reikšmingesnių JAV proletarinių lietuvių rašytojų apsakymų,-- papildė ir paįvairino proletarinę prozą: tiek Lietuvos gyvenimo kai kuriuos reiškinius atspindėdami, tiek Amerikos tikrovę demaskuodami, darbo žmonių likimą, jų vargą atskleisdami."

Prano Pakalniškio darbas

Gana šiltai knygos autorius prisimena ir gerai amerikiečiams žinomą poetą-beletristą Praną Pakalniškį, kuris po ilgų "atostogų" vėl pradėjo rodytis pažangiojoje lietuvių spaudoje. Linkėtina jam ryžto ir sekmės! B. Pranskus apie jį sako:

"Pranas Pakalniškis į JAV atvyko irgi iš buržuazinės Lietuvos ir nuo 1935 m. palyginti gana aktyviai ėmė reikštis spaudoje (Pranulio, Prano Kartaus ir kitais slapyvardžiais). Rašė eilėraščius, apsakymus, o taip pat literatūros ir meno kritikos straipsnius. Nuo 1937 m. buvo išrinktas ALPM Sąjungos centro biuro sekretorium. 1939 m. pasirodė jo nedidelis eilėraščių rinkinėlis 'Dingus Rožytė.'

Pakalniškio poezijos tematinis akiratis gana platus ir įvairus. Yra jo eilėraščių asmeniškų pergyvenimų, meilės, jaunuoliškų svajonių tematika, o taip pat tautosakiniais motyvais... Didesnio reikšmingumo Pakalniškis ir pasiekė nenutoldamas nuo J. Janonio tradicijų — visuomeninės revoliucinės poezijos motyvų... Tačiau Pakalniškio kūryboje pastebimos ir aiškios pastangos išsivaduoti iš tradicijų, tapusių jau epigoniškumu. Svaresnį indėlį į proletarinę poeziją ir sudaro tie poeto eilėraščiai, kurių tematika siejasi su konkrečia tikrove...

Bet Pakalniškis, kaip jau minėta, rašė ir proza. Keletas jo apsakymų periodikoje taip pat teigiamai išsiskyrė iš daugelio kitų autorių beletristinių bandymų tiek originalesne tematika, vengimu schematiškumo, tiek ir gyvesniu stiliumi bei taisyklingesne kalba... Kai kurie Pakalniškio grožinės prozos kūriniai gal net daugiau, negu poezija, sako apie pradedančio autoriaus talentą, tik jis, deja, toliau nebuvo tinkamai puoselėjamas."

Autorius bent prabėgomis prisimena ir kitus rašiusius poetus bei prozininkus, k. t. St. Butkų, Joną Butkų, A. Marcinkevičių - Lakštingalos vaiką, B. Šidiškį - Artoriksą, V. Rimkų - Keršto širdį, kai kuriuos vertėjus bei kritikus —V. Paukštį, D. M. Šolomską - Valstiečio sūnų, V. Boviną ir kitus. Pabaigoje autorius sumini dar keliolika vardų, kurių kūryba betgi jis nesižavi: "Tačiau jų kūriniai dažniausiai gana primityvūs, neretai stovi už literatūros ribų."

Apie dabartinių eilininkų kūrinėlius, pasirodančius mūsų spaudoje, knygos autorius nėra aukštos nuomonės:

"Ir dabar joje daug spausdinama ne tik meniniu, bet ir idėjiniu atžvilgiu menkaverčių kūrinių, nesirūpinant nei kritikine jų atranka, nei pagalba pradedantiems rašytojams, jų idėjiniu auklėjimu."

Vertindamas užsienio lietuvių poetų bei prozininkų kūrybinius bandymus, B. Pranskus savo knygos pabaigoje reziumuoja:

"Mažiau naujumo ir originalumo proletarinė lietuvių literatūra užsienio šalyse pasiekė meninių formų bei išraiškos srityje. Didžiąją ten pasirodžiusių kūrinių dauguma buvo parašyti ne tik tradicinėmis, bet dažnai jau ir archaiškomis meninėmis priemonėmis, be žymesnių pastangų jas įvairinti, naujinti ir tobulinti. Daugelyje kūrinių vyravo schematiškumas, paviršutiniškumas, vaizdavimo štampai. Tai paėjo daugiausia nuo to, kad visa eilė dirbusių literatūrinį darbą autorių neturėjo tam reikiamų gabumų ir talento. Bet kartais net ir tokiems rašytojams, kurių talentingumu negalima abejoti, aiškiai stokojo savarankiškesnio meninių ir stilistinių formų ieškojimo, viena, dėl to, kad šie rašytojai buvo daugiausia savamoksliai, neturį platesnių literatūrinių bei estetinių akiračių, antra, kad dažnai jie taikstėsi prie eilinio skaitytojo suvokimo, nesirūpindami jį kelti, auklėti jo skonį.

Ypač žymus išeivijoje atsilikimas kalbos srityje. Neturėdami galimybių sekti lietuvių literatūrinės kalbos Lietuvoje, įsisavinti jos pasiekimų, daugumas rašė kiek archaiškai, vartojo nemaža tarmybių bei svetimybių. Ypač menkino kai kurių raštų kalbą nesaikingas vietinių žargonizmų —amerikonizmų ar ispanizmų bei portugalizmų vartojimas."

Tai taip vertina lietuvių literatūros žinovas, buvęs jos dėstytojas V. Kapsuko vardo universitete Vilniuje, velionis prof. B. Pranskus-Žalionis amerikiečių grožinės literatūros kūrėjų pastangas. Gaila, kad vietos ribotumas neleidžia plačiau autoriaus pareikštomis nuomonėmis pasinaudoti.

ARTIMI DRAUGAI

Tik žemėlapiuos šiandien mes
matome šienas—
Bičiulystė per jas liejas upių srautu.
Draugo petį puikiausiai mes
jaučiam kiekvienas,
Bendrus žygius atliekam kartu.

Artima mūsų Latvijai Nemuno žemė—
Eleja pirmutinė nubėga tenai.
Kaartu jaučiam visi darbo pulsą neramų
Ir į rytdieną žengiame lyg milžinai.

Kada draugiški šypsniai
veiduos mūsų žydi,—
Ir niūriausia diena mums linksma ir šviesi.
Bičiulystė tvirta mus tvisur nuolat lydi,
Jos jėga nuoširdžiausiai mes tikim visi.

Marytė Misinia

Latvijos TSR, Dobolės rajonas
Elejos vidurinė mokykla
Iš "Lietuvos pionieriaus"

NE PELENAI—ŽARIJOS AITRIOS

Ne plėnim, pelenais, dūlėsiais,
Ne grumstais, birančiais trūnesiais
Pavirsta kūnai nužudytų nekaltai;
Palaidoti pušų pavėsiuos,
Agonijai jų neišblėsus,
Jie lyg gyvi byloja iš po žemių atkakliai,
Šaltai...

Tarsi žarijos — aitrios, karštos,
Gesintos veltui, spiautos, terštos,
Jos degina rankas, nužudymu kaltas;
Jos—lyg šaukiąs, dejuojąs kerštas,
Grasąs, grumojąs kapo varžtuos
Pasiekt sukrautas aukso kruvinas krūvas
Kraupias...

Sudeginti ant laužų kūnai
Veržlių, drąsių Džordanų Brunų
Istorijoj nedingsta tyliai nežinion;
Kada agonijoj jie žūna,
Įgauna it ugnies karūną,
Žėruoja lyg žarijų žaizdras amžinom
Liepsnom...

J. Subata

NACIAI IŠNIEKINO ŽYDŲ KAPINES

Bambergas, Vakarų Vokietija. — Hitlerininkai išniekino senas žydų kapines. Apie 25 paminklus išvartė ir sudaužė. Ant kitų ištepliojo svastikos ženklus. Ant kai kurių užrašė: "Nužudyta šeši milijonai žydų, bet tai per mažai".

Yucaipa, California

Mūsų gera kaiminka Julia Paulauskienė, pardavusi savo stubelę, išvyko gyventi į San Diego. Ji yra narė LLD kuopos ir veikdavo pagal išgalę, ir buvo visų mylima draugė.

Ligoniai, kurie buvo su svyruojančia sveikata, dabar gerėja, ir tikimės, kad vėl galės džiaugtis vasaros gamta ir sveikata.

Svečių ir viešnių irgi atvyksta. Neseniai čia lankėsi Marytė Baltulionytė ir Vytautas Kubilius iš San Francisco. Kubilius buvo atsivežęs savo motiną iš Pasadenos. Gaila, kad jie neilgai viešėjosi. Dabartiniu laiku Bernisė Kubilienė apsigyveno San Bernardino, Calif., apie 23 mylios nuo Yucaipos.

Apsilankius San Diego

Pradžioje birželio mėn. porą dienų teko viešėti San Diego mieste, kadangi mūsų artimi giminės gyvena Spring Valley — San Diego priemiestyje.

Gavome progą nuvykti pas Bartnikus, buvusius chikagiečius. Jie laikosi gerai ir turi įsikūrę sau dviejų šeimų namą. Draugai Bartnikai labai vaišingi. Ten praleidome apie porą valandų.

Pakelėje aplankėme Juliją Paulauskienę San Diego. Ji džiaugiasi, kad jai ten viskas patinka. Geros kloties, Julia.

Laguna Beach. Grįždami į namus, sustojome pas Juozą ir Antanetą Ruseckus, Laguna Beach. Jie nuoširdūs ir mėgsta svečius gerai pavaišinti. Todėl ir mes ten praleidome keletą valandų besikalbėdami. Gyvena visai arti Pacifiko. Oras malonus ir nešaltas. Draugai Ruseckai nuomoja keletą apartmentų. Patartina lietuviams susisiekti su jais ir praleisti atostogas pas savo gerus draugus. Jų adresas: J. & A. Russ, 336 Bluebird Can. Dr., Laguna Beach, Calif. (telefonas **area code** 714), **namų** 494-6757.

Draugai Ruseckai, nors yra labai užimti namų reikalais, nuolat aplanko Yucaipos ir Los Angeles lietuvių parengimus ir susirinkimus. Antonetė labai sumani siuvinėtoja-rankdarbė, ji pagamina ir paaukoja gražių dovanėlių mūsų parengimams.

Apsilankius Los Angeles

Mes esame gyvenę keletą metų ir įsigiję ten daug pažįstamų ir idėjos draugų. Todėl norėjosi juos aplankyti. Manau, losangeliečiai gerai prisimena Sally Slesariūnienę. Ji jau seniai varginama sunkios ligos, daug laiko išbuvusi ligoninėje. Dabar jau bejėgė ir gyvena pas savo dukrą Aldoną Walker, 18326 Napa Street, Calif. Apt. 1.

Slesariūnienė yra draugo Mockapetrio sesutė. Buvo labai nuoširdi visuomeninių reikalų ir laikraščių rėmėja. Ji buvo ir pirmaeilė šeimininkė Los Angeles organizacijų parengimuose, gausiai aukojo savo triūsą ir maistą. Nors ji gyvena nuošaliai nuo miesto, patartina, kam galima, aplankyti ją.

Aplankėme seniai ligos varginamą draugę Juozafiną Šimkienę. Dabar ji persikėlusi gyventi į priemiestį Nan Nuys. Jos namų adresas: 8534 Tilton St., Panorama City.

Ši draugė per keletą metų varginama skaudžios ligos, daug laiko ėmė, kol daktarai surado ligos priežastį. Kankina ją dideli skausmai. Ji yra mūsų organizacijų narė ir laikraščių skaitytoja. Aplankykime ją.

Iš tarptautinio pikniko

Aplankius ligonius, sustojome Ateiviams Ginti Komiteto piknike. Labai džiaugėmės, kad atvykome į šį įdomų tarptautinį pikniką. Publikos buvo nepaprastai daug. Programa tęsėsi apie 4 valandas. Devynių skirtingų tautų muzika, dainos, šokiai, žaismės ir prakalbos. Valgių irgi buvo daug.

Lietuvių dalyvavo gražus būrelis. Gaila, kad iš Yucaipos ir apylinkės buvo tik keli lietuviai. Mes turime daugiau susidomėti tarptautine veikla ir aukomis.

Alvinas

MIAMI, FLA.

Nepaprastai išdžiūvo Floridos oras. Vietos gyventojai neatsimena tokios sausros. Būdavo vis per daug lietaus. Ūkių savininkai ir miestiečiai, kurie turi aplink namus daržus, žolę, labai bėdavoja, kad jau viskas išdžiūvo. Laukuose, kur buvo raistai vandens apsemti, pilni vandeninių gyvūnų, ir tie išdžiūvo ar baigia išdžiūti.

Bet dabar užėjo geri laikai visokiems žemės pardavėjams. Gaudo Floridos oro ir raistų gerai nežinančius žmones, tuo sausu laikotarpiu naudojasi. Nuvedęs išdžiūvusios pelkės vieton agentas įkalba, kad ten visada buvo sausa ir tuojau bus statomi namai. Ir jie atranda tokių, kurie jais patiki.

Buvo ir lietuvių, kurie kadaise apsipirko sklypą tokios žemės, manydami, kad ten galės tuojau stubą statyti, bet ir po 20 metų aligatoriai tebeplaukioja.

Jei jau kas norit ką pirktis čionai, geriausia patiem atvažiuoti pas pažįstamus, pabūti, pažiūrinėti, kur geriau, o tik tada pirkti ką nors. Nepatartina patikėti agentų skelbimams, nepirkti gerai neapžiūrėtos vietos, nes sudėjus savo sunkiai uždirbtas santaupas į blogą pirkinį jau nebegalėsite atgauti.

Saulutė

Brockton, Mass.

Iš Mass. Moterų suvažiavimo

Massachusetts moterų sąryšio suvažiavimas įvyko birželio 6-tą, Amer. Lietuvių piliečių Klube, 318 Broadway, So. Boston, Mass.

Konferenciją atidarė pirmininkė H. Tamašauskienė kaip 11:30. Išrinktos mandatus tvarkyti J. Rainardienė ir V. Kvietkauskienė. Sekė delegačių raportai iš klubų veikimo. Protokolas skaitytas ir vienbalsiai priimtas. Išklausytas 1964 metais atsibuvusio pikniko raportas.

M. Sukackienė, iš Worcester, kalbėjo, ragino Moterų sąryšį veikti ir toliau, suruošti kokį parengimą ateinančią žiemą.

Delegačių, su valdyba, dalyvavo 23, nuo 6 klubų ir kuopų:

Cambridge Moterų klubo N. Grigaliunienė, V. Kvietkas, E. Repšienė, M. Stašienė, E. Belekevičienė, B. Čiuberkienė.

So. Boston, LLD 2-rosios kp.: M. Kvietkas, K. Kazlauskienė, J. Rainard, S. Šukienė, P. Petruškevičienė.

Montello: Moterų apšvietos klubo An. Chestnut ir LLD 6-tos kp. G. Shimaitis.

Norwood Moterų klubo: M. Trakimavičienė ir N. Grybas.

Buvo padaryta pertrauko pietums. Antra sesija pradėta 1:45 v.

Sveikino suvažiavimą

Cambridge Moterų klubas su $15.

So. Boston LLD 2kp. $5.

Montello Moterų Apšvietos klubas $4.

Norwoodo LLD 9 kp. $4.

H. Thomas $2.

Po $1: B. Čuberkienė, G. Shimaitis, S. Shukienė, N. Grybienė, M. Trakimavičienė, M. Sukackienė, B. Keršis, An. Chestnut, E. Repšienė, M. Kvietkas, Y. Niaurienė.

Nutarta turėti pikniką rudenį, pas K. Ustupą jo sode. Kitą suvažiavimą laikyti taip pat Am. Lietuvių Pil. Klube, 318 Broadway, So. Bostone.

Kitiems metams valdyba: pirmininkė Y. Niaurienė, kasininkė ta pati—Nellie Grybienė, protokolo rašt. K. Čereškienė, korespontė Elz. Repšienė.

Bilos apmokėtos ir išaukota geriems tikslams $164, dar ir kasoje kiek liko.

Konf. užsibaigė kaip 3 v. Delegatės išsiskirstė gerame ūpe. Iki kitų metų!

K. Čereškienė

Laiškas iš Lietuvos

Sekamą laišką gavo mūsų bendradarbė ir sena veikėja Onytė Wellus:

Gerbiama tautiete
Anna Wellus,

Nuoširdžiai dėkojame už Jūsų laiškutį ir sveikinimus. Giliai apgailestaujame, kad Jūs sunkiai sirgote. Linkime ateityje kuo geriausios sveikatos. Labai malonu, kad Jūs kartu su visais Lietuvos žmonėmis džiaugiatės nauju Tarybų Lietuvos gyvenimu, naujais pasiekimais.

Visi Lietuvos darbo žmonės su šventine nuotaika sutiko Gegužės Pirmąją. Jau daug praėjo metų nuo tų dienų, kai Čikagos darbininkai išėjo į gatves, protestuodami prieš išnaudotojų smurtą ir savavaliavimą. Reikšdami solidarumą ir pritarimą čikagiečiams, viso pasaulio darbininkai kasmet demonstruoja savo susitelkimą, vieningumą, jėgą ir ryžtą bendroje kovoje už laisvę, demokratiją, savo teises.

Gegužės mėnesyje gausu švenčių, gegužės mėn. 5 d. minėjome spaudos dieną. Metai po metų didėja ir knygų spausdinimas, 1964 m. išleista virš 2,000 pavadinimų knygų.

Gegužės 9 d. minėjome Pergalės prieš fašistinę Vokietiją 20-ąsias metines. Negalima pamiršti tų baisumų, kuriuos pergyveno lietuvių tauta Didžiojo Tėvynės karo metu. Kartu su visais tarybiniais kariais kovojo tūkstančiai lietuvių, parodydami nemaža narsumo ir didvyriškumo pavyzdžių. Tik didžiosios pergalės dėka šią vasarą, liepos mėnesyje minėsim Tarybų Lietuvos 25-ąsias metines.

Ketvirtis amžiaus, o kaip pasikeitė Lietuva, žmonės, net gamta. Kas galėjo tikėti tada, kai vos keli miesteliai buvo apšviesti elektra, kad dabar visuose kaimuose šviečia elektra, kad Lietuvos fabrikai ir gamyklos gamins daugybę mašinų ir kitų prekių, kurias pardavinės 73 šalims. Sunku ir beišvardinti, kaip nepalyginamai dabar pasikeitė Lietuva.

Su geriausiais linkėjimais, linkime sveikatos. Jei turėsite galimybę, parašykite keletą žodelių.

V. Karvelis

Kultūrinių ryšių su tautiečiais užsienyje Komiteto Pirmininkas

Saigonas. — Aerodrome įvyko sprogimas.

HELP WANTED—FEMALE

Reikalinga viduramžė moteriškė prie namų ruošos. Graži gyvenvietė. Prašome skambinti—

516—Juniper 8-8314.

(49-51)

PRANEŠIMAI

WORCESTER, MASS.
Turistams į Lietuvą išleistuvių pietus
Birželio 27 d. Olympia Parke rengia LLD 11 kuopa.
Kviečiame visus dalyvauti ir palinkėti turistams laimingos kelionės į mūsų tėvų žemę.
Pradžia 1:30 popiet.

(49-50)

Paieškojimai

Kur nors JAV gyvena Zofija Radžiūnaitė-Kazlauskienė. Labai norėčiau gauti jos adresą. Aš anksčiau gyvenau po sekamu adresu—Ukmergės rajonas, Širvintų paštas, Degučių kaimas. O dabar mano adresas yra: Juozas Bagdonas, Utenos rajonas, Starkų kaimas, Vyžuonių paštas, Lithuania, USSR. Iš anksto tariu ačiū tiems, kurie man praneš apie viršminėtą asmenį.

(48-49)

Didysis Massachusetts Lietuvių

PIKNIKAS

Paramai Laikraščio "Laisvės"

Dvi Dienas — Sekmadienį ir Pirmadienį

LIEPOS 4 ir 5 JULY

Parkas atdaras nuo 11 val. ryto iki 11 val. vakaro

Local Orkestras nuo 4 iki 11 P.M.

Bus Įspūdinga Programa

Kalbės Rojus Mizara
"Laisvės" Redaktorius

RAMOVA PARKE

Claremont Ave., Montello, Mass.

Kaip visada, taip ir šiemet, piknike bus daug svečių iš visos Amerikos, nes visi turi atostogas ir Nepriklausomybės šventės proga nori pasilinksminti. Kviečiame visus atsilankyti.

Rengėjai

MAINIERIŲ PIKNIKAS

Spaudos Naudai

Rengia Shenandoah ir Mahanoy City, Pa., ALDLD ir LDS Kuopos

Sekmadienį, 18 Liepos - July

Vieta tarp Lake Wood ir Mahanoy City,
prie kelio 45, Hosensock Township, Martišin Grove.

KELRODIS:

Iš rytų 309 keliu pravažiavę Tamaqua ant kalnelio privažiuosite miestelį Hometown, kur 45 kelias eina skersai į rytus ir vakarus. Ant šios kryžkelės yra du trafiko žiburiai. Čia sukite į kairę—į 45 West.

Atvažiavę **iš šiaurės** 309 keliu iki šiai kryžkelei sukite į dešinę—į 45 East.

Pravažiavus Lake Wood Parką, reikia važiuoti lėtai ir tėmyti lauke mūving pikčerių vietą, prieš kurią eina keliukas kairėj į mūsų pikniko vietą.

Atvažiavę **iš vakarų** 45 keliu turi pervažiuoti Mahanoy City, važiuoti į pakalnę ir taipgi tėmyti mūving pikčerių vietą kairėj, prieš tą vietą keliukas dešinėj į mūsų pikniką.

Prašome visus draugus ir drauges iš arti ir toli atvkti į šį pikinką, nes mūsų darbščiosios gaspadinės jau rengiasi visus puikiai priimti. Čia susitiksite su draugais iš visos apylinkės. Būsite visi gražiai priimti ir smagiai praleisite laiką.

Rengimo Komisija

PHILADELPHIA, PA. & VICINITY

Help Wanted—Female

HOUSEKEEPER. Refined, mature, live in. Likes children. Nice Home. Own room. TV. Recent references. OL. 9-1113.

(46-50)

HOUSEKEEPER. Experienced, mature, reliable. Sleep in 5 days. Must be fond of children. Sun. & Mon. off. Own room. Air-Cond. TV. Rec. refs. $55 to start. ES. 9-2225.

(46-50)

WAITRESS
Part time. Apply —
ST. DAVID'S GOLF CLUB
Wayne, Pa.

(46-50)

COMPANION
For elderly adult, with poor eye sight. Must sleep in. CC apt.
Other help on premises.
VI. 8-6720

(46-50)

WEAVERS. On hair cloth loom, for night work. Steady work, good working conditions. Apply in person 7 to 4 P. M., 3rd fl. HUNTERS MILLS INC., 1424 N. Howard St. (Howard & Jefferson Sts.) No phone calls.

(45-51)

WAITRESS
Experienced on Counter and Grill.
5204 Frankford Ave., in the rear.
PI. 3-9677

(47-49)

HOUSEKEEPER. Age 25-45. Live in, child care. General Housework, attractive home; own room. TV. Good salary. MI. 9-3369.

(47-51)

COOKS
Diner experience. Steady. Apply
MT. AIRY DINER
8243 Stenton Ave.
CH. 8-0920

(47-49)

HOUSEKEEPER
$40. 5½ days. Sleep in.
Own room. Modern conveniences. Must like children. Exp. References.
HI. 9-7442

(47-50)

HOUSEKEEPER
Must be excellent cook. 2 adults. Center City.
Complete charge small apartment. $50.
References. CE. 2-1241.

(49-50)

PRANEŠIMAI

ELMWOOD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

* * *

MAIN OFFICE
6408 WOODLAND AVE.
PHILADELPHIA

* * *

BRANCH OFFICE
27 E. HINCKLEY AVE.
RIDLEY PARK, PA.

* * *

WHERE THOUSANDS SAVE MILLIONS

HELP WANTED MALE

CRANE OPERATORS
Truck Crane only with clam shell.
N. E. Sect.
6 days per wk.
Industrial Plant
NE. 4-2860.

(49-51)

HELIARC WELDER
For metal parts and cabinets.
Experience required.
B Shift opening. Apply—
RUDD-MELIKIAN, INC.
300 Jacksonville Rd.
Warminster, Pa. (49-51)

EXPERIENCED WOODWORKER
ABLE TO TAKE CHARGE
OF SMALL SHOP.
OL. 9-2611.

(49-53)

LINOTYPE OPERATOR For Union shop. Must have exp. in advertising & commercial Typography. To work nite shift. No layoffs. Wages negotiable. Prefer machinist operator. Apply by mail.
LEON SEGAL TYPE SETTING
1038 Ridge Ave. (49-51)

DROP FORGERS
Experienced or experienced helpers, who may qualify as Drop Forgers. Permanent employment available. Call 435-4781 or apply to Personnel, Mgr. Harry Eddinger or Forge foreman, Robt. Shipe.
BONNEY FORGE, INC.
Meadow & Cedar Rd., Allentown, Pa.
(48-51)

SERVICE STATION ATTENDANT
Experienced.
With mechanical knowledge.
Steady.
LE. 2-9881.

(46-49)

SHEET METAL MECHANIC. Experience on stainless steel fabrication. Up to 12 gauge material.
KLAUDER, WELDEN & GILES,
Adams Ave. & Leiper St.
JE. 5-1500. (45-49)

AUTO BODY PAINTER. Experienced. Steady, full time. Many benefits. Conscientious and reliable only need apply. MA. 2-1111.

(45-49)

ROOFING SHINGLER
& SIDING
MECHANIC.
Steady work. Call NE. 7-6897

(45-49)

FLOOR AND RUG MAN. Experienced floor covering man for institution. To work with carpets, linoleum and asphalt tile. Prefer live in. Call personnel. SK. 7-3731.

(45-49)

FORGEMEN - HAMMER Drivers & Lever men.
Experienced. Call Max Fekettch at ME. 9-2200. P. B. & B. Div. of
Amco Metals,
Eddington, Pa. (47-54)

ELECTRICIAN and EXPERIENCED HELPER. Excellent opportunity. Year round work. Benefits. Hospitalization, etc. Call 279-7870 between 7-9 P. M.

(47-51)

AUTO Trans. installers. Must be 1st class for 1st class operation. Excel. opportunity for right man. Benefits. RIHM'S, 6851 Rising Sun Ave. RA. 5-2880.

(47-50)

PRESS BRAKE OPERATOR
for modern manufacturing plant of stainless steel equip. Must be exp. Excel. working conditions, plus benefits. Apply in person. CADDY CORP., 711 Caddy Dr., Pitman, N. J. (48-51)

REFRIGERATION SERVICE MAN
Commercial only.
Truck provided, steady year round employment.
Call — GA. 6-6901

(48-52)

ROOFING & SIDING MECHANICS
High rates. Lots of work.
$8 per square for roofing.
Apply 28 S. Wycombe Ave.
Lansdowne.
MA. 3-5575.

(49-50)

Ed. Vaitkus

PALAIDOTOS KRISTUJE

Prieš mūsų akis — Lietuvos švento Kazimiero seserų kongregacijos, veikusios Pažaislyje, archyvas: konstitucija, papročiai — instrukcijos, susirašinėjimas su Kauno vyskupijos kurija,„ ūkio knygos ir t.t. Šios kongregacijos vienuolėms buvo įsakyta kliauzūra (be leidimo jos neturėjo teisės išeiti iš vienuolyno, svečiams draudžiama lankyti seserų gyvenamas patalpas, uždrausta kalbėtis su pasauliečiais (netgi su kunigais), susirašinėti.

Stojančios į šv. Kazimiero seserų kongregaciją (taip pat ir į kitus vienuolynus) privalėjo duoti amžinus klusnumo, skaistybės ir neturto įžadus. Klusnumas pirmoje vietoje ne atsitiktinai. Kongregacijos nurodymuose naujokėms skaitome:

"Klusnumas atima vienuolėms jų pačių valią ir įpareigoja visada pildyti jų vyresniųjų valią".

"Su nenuilstamu uolumu ji turi stengtis įgyti gilų nusižeminimą ir širdies paprastumą, aklą klusnumą, ypač tuose dalykuose, kurie labiausiai priešingi prigimčiai..."

Kitaip tariant, klusnumo įžadas daro vienuolę lanksčiu įrankiu bažnytinės vyresnybės rankose. Koks dvasinis pavaldinių pavergimas pasiektas vienuolynuose, rodo kad ir šios detalės:

Vienuolės "niekad nereiškia savo nuomonės nepaklaustos ir, kada net perspėjamos, nesiteisina, bet atsiklaupia ir su nusižemlinimu bei pagarba išklauso jos (vyresniosios—E.V.) žodžių".

"...ką nors jai (vyresniajai) duodant ar iš jos priimant, naujokės atsiklaupia ir pabučiuoja jos ranką".

"Jei kuri pasivėlintų į refektorių (vienuolyno valgyklą) ar būtų priversta anksčiau išeiti, ji turi atsiklaupti prieš vyresniąją ir laukti ženklo pasikelti, po kurio ji pabučiuoja žemę, grįžta į savo vietą ir, prieš atsisėdant, sukalba trumpą maldelę..."

"Jeigu atsitiktų, kad kuri nors netyčia būtų užmiršta (dalinant valgį) ar gautų prasčiau paruoštą valgį, arba mažesnės kiekybės, negu jai reikia, neparodo dėl to nepasitenkinimo ženklo ir nemurma širdyje, verčiau tepadėkoja dievui, kad buvo rasta verta šito mažo apsimarinimo..."

"Jos niekad nesikalba tarp savęs apie sąžinės dalykus, apie savo namus, savo šeimą arba pasaulinėmis temomis, apie valgymą ir gėrimą, jos niekad nesvarsto apie literatūrinius ar mokslinius dalykus..."

"Naujokių tylėjimas turi būti nuolatinis..."

Šv. Kazimiero kongregacijos seserys, kaip ir kitų vienuolynų vienuolės, kiekvieną ketvirtadienį turėjo susirinkti specialiai paskirtoje patalpope ir čia išsakyti vienuolyno vyresniajai visus per savaitę padarytus nusižengimus. Nusižengimais buvo laikomi netgi "padarytieji širdyje". Antai, sesuo širdyje nepalankiai įvertino kurį nors vyresniosios parėdymą — nusižengimas, pasipiktino įžeidimu ar pažeminimu — nusižengimas, galvojo apie savo tėvus ir artimuosius — nusižengimas...

Skaistybės įžadas šv. Kazimiero kongregacijoje buvo beveik formalus. Kongregacijos konstitucija leidžia stoti į vienuolyną našlėms ir net ištekėjusioms moterims, tik su ta sąlyga, kad jų santuoka būtų laikoma neteisėta, tai yra, katalikų bažnyčios nepalaiminta. Vadinasi, moterys, sutuoktos stačiatikių, musulmanų ar kituose maldos namuose, visada gali išardyti savo šeimą ir tapti kongregacijos narėmis. Tačiau ir vienuolyno sienose, kaip leidžia spėti kai kurie archyviniai dokumentai, skaistybės įžadas ne visus varžė...

Kur kas didesnį dėmesį kongregacijos įstatai skiria vienuolių neturtui. Pabrėžiu: vienuolių, o ne vienuolyno! Stojantysis privalo duoti iškilmingus neturto įžadus, kurie reikalauja atsisakyti ne tik savo turto valdymo, bet ir nuosavybės teisių. To negana. "Padaręs profesiją vienuolis, — įsakmiai pabrėžia "Vienuolių luomo katekizmas", — jeigu išeitų iš vienuolijos... ar pabėgęs kaip apostatas, neturi jokios teisės reikalauti atlyginimo už vienuolijoje nuveiktus darbus, nežiūrint kokie buvo tie darbai ir kokios vienuolija turėjo iš to naudos". Be to: "visi turtai, kokiu nors būdu įgyti po iškilmingų įžadų (paveldėjimu, testamentu, dovanojimu) ir kurių jis teisėtai dar prieš profesiją neatsižadėjo, priklausys vienuolijai". Netgi vienuolių rankraščiai laikomi vienuolijos nuosavybe.

Ar bereikia sakyti, kad taip "puoselėdami" "neturto dvasią", vienuolynai sukaupė didžiulius turtus.

Atplėštos nuo visuomenės, šeimos, draugų ir artimųjų, palaidojusios ne tik savo turtą, bet ir šviesias svajones apie jaukų namų židinį, pratinamos niekinti ir bijoti visko, kas žmogiška, skriaudžiamos ir išnaudojamos, užguitos ir nelaimingos, "amžinai palaidojusios save Kristuje", šv. Kazimiero kongregacijos seserys verčiamos nusiraminimo ieškoti vien tik savo "dangiškajame sužieduotinyje". Kongregacijos "Papročiai-instrukcijos" skrupulingai nusako kiekvieną vienuolės žingsnį. Maldos ryte iškeltomis rankomis, maldos koplyčioje, maldos prieš valgį, valgant ir po valgio, maldos dirbant, maldos balsu ir tylomis, maldos bendrai ir pavieniui, vėl maldos iškeltomis rankomis... O kur dar privalomi dvasiški mąstymai, sąžinės sąskaitos, išpažintys, komunijos, pasninkai, kasdieninės "švč. sakramento adoracijos", kasdieninis "kryžiaus kelių" apėjimas, rožančiaus kalbėjimas, dvasinis skaitymas, spyglių retežėlis ant rankos miegant, dažnos ir varginančios rekolekcijos ir daugelis kitų "maldingų lavinimų". Ir taip kasdien. Nuo aušros iki sutemų. Kasdien, iki mirties...

Nesistebi, vartydamas gausius kongregacijos vyresniosios pranešimus Kauno vyskupijos kurijai apie seserų pabėgimus iš vienuolyno. Tai logiškas sveikos žmogaus prigimties protestas prieš dvasinę vergovę, smurtą ir apgaulę.

Taigi, buvo ką slėpti nuo smalsios pasauliečio akies "maloniausio dievui gyvenimo būdo" skelbėjams ir liaupsintojams. Ir mes sutinkame su "šventuoju" Tomu Kempiečiu, kuris sako: "Jei nori tikrai vienuolišKai gyventi, tai pasauliškai tariant (mes sakytume— švelniai tariant, E. V.), turi tapti neišmintingu".

"Tarybinė moteris"

Užsieniečiai studentai Jungtinėse Valstijose

Šiandien yra apie 75,000 užsieniečių studentų Amekos universitetuose. Iš jų, tarp kitko, 6,000 atvykusių iš Afrikos ir iš šio skaičiaus 4,000 yra iš "Naujosios Afrikos", Sacharos pietų ir Pietų Amerikos šiaurės.

Nuo pirmos užsieniečio studento atvykimo dienos yra dedamos visos pastangos jam ar jai padėti ir prisitaikyti prie naujų apystovų. Kiekvienam studentui yra paskirtas akademinis patarėjas, kuris jam vadovauja ir pataria studijose. Per pirmas kelias savaites užsieniečiai studentai pereina orientacijos perijodą po Užsieniečio Studento patarėjo priežiūra. Jis yra paskirtas supažindinti naujus atvykėlius su kai kuriais socialiniais ir kultūriniais Amerikos gyvenimo aspektais prieš jam pradedant reguliarią akademinę programą.

Apsigyvenimo sąlygos užsieniečiams studentams nesiskiria nuo amerikiečių studentų, kurie yra registravęsi universitetuose toli nuo jų namų. Bendrabučiai ar butai, studentų kampuse ar ne, yra bendrai tie patys visiems studentams.

Tarptautiniai Namai yra populiariausi iš apsigyvenimo vietovių. Jie randami visose didelių koledžių bendruomenėse, kur užsieniečiai studentai ir amerikiečiai kartu gyvena. Tarptautiniai Namai, kuriuose telpa ir apsigyvenimo galimybės ir tam tikras klubas, yra draugiškas centras užsienietį studentą supažindinti su nauja kultūra ir kur, jei jis to nori, gali pilnai atsikvėpti kitų studentų, kalbančių jo kalba, tarpe.

Šalia Tarptautinių Namų yra įvairių kolegijų klubų ir centrų, skirtų specialiems interesams. Jie kviečia užsieniečius studentus, kaipo atsakomingus dalyvius jų programų ir projektų planavime ir vykdyme.

ACNS

Pirmoji nelaimė ant ilgo tilto

Norfolk, Va. — Birželio 13 dieną įvyko nelaimė ant tilto—tunelio per Chesapeake Bay ir keturis žmones užmušė. Nelaimės priežastis: sprogo sunkvežimio padanga ir jis atsimušė į keleivinį automobilį.

Tiltas-tunelis per Chesapeake įlanką yra 17 ir pusės mylių ilgio. Tiltas dviejose vietose pavirsta į tunelį, kad virš jo galėtų laisvai plaukioti laivai.

Didelį steiko pietūs gražioje girioje

Ir vėl bus nepaprasta išvyka. Vėl bus dideli, skanūs **steiko** pietūs gražioje Forest Park girioje, puikiai visiems lietuviams žinomoje vietoje, po aukštais medžiais. Steikas bus ten pat ant anglies iškeptas, šviežias ir šiltas, su visais kitais panašių pietų pridėčkais. Pietūs bus išduodami lygiai **12 val.** Kada? Ogi jau ateinantį sekmedienį, birželio 27 dieną.

Pietus ruošia Literatūros Draugijos 185 kuopa. Ir jiems proga tikrai nepaprasta. Mat, su antrąja Amerikos lietuvių turistų grupe į Lietuvą išvyksta mūsų kuopos abudu sekretoriai: **Jonas Grybas** ir **Klemensas Briedis.** Tai va jiems ir palinkėsime gero vėjo ir laimingos kelionės.

Bet kurie norėsite tuos steiko pietus gauti, turite iš anksto užsiregistruoti. Kaina tiktai $2.50. Dar galima pridėti, kad už tą patį į pavakarį, kaip paprastai, mes duosime ten pat ant anglies iškeptų "hot dogs" ir kavutės. Tai matote...

Užsiregistruoti galite kad ir telefonu: MI 1-6887.

Svarbu: žinoma, jeigu lytų, tai pietūs įvyks Laisvės salėje. Vis tiek savo gausite ir smagiai laiką praleisite.

Beje, Forest Parke pietų vieta: **Nr. 9.** Lengva surasti.

Visus ir visas širdingai kviečia. **Rengėjai**

Prėskas vanduo ir bausmės

New Yorkas. — Jau kelinti metai visoje eilėje rytinių valstijų per mažai yra lietaus. Susidarė didelė stoka vandens.

New Jersey valstijos Bergen, Essex, Hudson ir Passaic apskrityse (counties) ypatingai stoka vandens.

Yra draudžiama vartoti daržų laistymui, automobilių plovimui ir daugeliui kitų "nebūtinų" reikalų. Bausmė $175 arba metai kalėjimo už nesilaikymą patvarkymo.

New Yorko miesto rezervuaruose biskelį padaugėjo vandens, dabar yra 54% įtalpos, bet to vis dar nepakanka gausiam vartojimui.

Nuteisė keturis "suokalbininkus"

New Yorkas. — Teisėjas W. B. Harlands nuteisė tris negrus iš Black Nationalist grupės: R. S. Collierį, W. A. Bowę ir K. S. Sayarį iki 10 metų kalėjimo, o merginą Michellę Duclos iki 5 metų.

Jie buvo kaltinami, būk planavo išsprogdinti Laisvės stovylą, Laisvės varpą ir Washingtono paminklą.

Kaltinamieji negrai sakė, kad jiems tą planą pasiūlė JAV slaptasis policininkas Woood. Teisme keistai elgėsi ir mergina Duclos.

Teisėjas sakė, kad po trijų mėnesių kalėjimo jų bausmių ilgis bus persvarstytas.

Grįžo iš Lietuvos Anicetas Vildžius

Birželio 15 d. grįžo iš Lietuvos niujorkietis Anicetas Vildžius. Lietuvoje išbuvo jis apie 18 dienų. Vilniuje jis susitiko savo giminės, taipgi daug kitų žmonių.

Sakė, kad pavasaris Lietuvoje buvo šaltas, o Anicetas nenusivežė nei palto, nei reinkauto, tai kai kada buvo ne labai smagu pasivaikščioti. Parvežė laisviečiams linkėjimų nuo visos eilės vilniečių.

Lankėsi Laisvėje

Niujorke viešėjo Charles ir Aldona Dzevečkai, iš Clevelando. Atvyko jiedu su sūnum Charles ir dukrele Daphne. Abudu Dzevečkai gerai žinomi Niujorko lietuviams. Be kitko, Klimaitė—daininininkė, kadaise dainavo mūsų organizacijų koncertuose kaip solistė. Ji turi gražų sopraną.

Paviešėję Niujorke, aplankę t. v. Pasaulinę parodą, Dzevečkai pasisvečiavo ir pas jo tėvą Charles Dzevečką Cederwood, N. J. Į Clevelandą grįžta birželio 23 dieną.

Naujas, gražus tarybin. filmas Cameo teatre

Pranešama, kad su liepos 3 d. Manhattane Cameo teatre prasidės rodymas gražaus naujo tarybinio filmo "Ukrainian Festival". Filmas susideda iš trijų dalių: dramos, šokių ir įspūdžių. Drama pavadinta "Girl of the Ukraine". Šokius išpildys išgarsėjęs ukrainiečių šokių ansamblis.

Cameo teatro adresas: 8thAve ir 44th Street.

Beje, filmas turi anglų kalba paaiškinimus, todėl suprantamas ir ukrainiečių kalbos nemokantiems.

.Rep.

MIRĖ KALTENBORN

New Yorkas.— Sulaukęs 86 metų amžiaus mirė radijo komentatorius H. V. Kaltenborn. Per radiją pradėjo transliuoti 1922 metais.

Pirmkariniais laikais jis prielankiai kalbėdavo apie Mussolinio ir Hitlerio režimus, dėjo viltį, kad jis sunaikins Tarybų Sąjungą.

Antrojo pasaulinio karo metu jis nerasdavo gero žodžioo JAV talkininkei Tarybų Sąjungai.Savo laiku veikė su taip vadinamais. "America First" elementais.

MONROE, N. Y.
APVAIKŠČIOJIMAS
Liepos 4-osios
ir
Šaunus paminėjimas 17 metų sukakties nuo įsisteigimo
ARROW PARKO
Įvyks Sekmadienį
Liepos 4-osios savaitgalį
Programa:
Penktadienį Liepos 2-rą d.
MOVIE — KINAS
Šeštadienį, Liepos 3-čią
Linksmūs Šokiai
Sekmadienį, Liepos 4-tą
"Glinka" duos Koncertą
Rusų liaudies šokėjai iš Passaic, N. J., dirigentas Alex Kosik.
Po koncerto šokiai.
Muzika Al. Parks.
Turėsime Alaus
Kviečiame visus atsilankyti.

Iš LDS 13 kuopos susirinkimo

LDS 13 kp. susirinkimas įvyko birželio 2 d. Kadangi jis buvo su vaišėmis, tai ir narių atėjo geras skaičius. Valdyba raportavo, kad kuopoje viskas eina tvarkingai, nariai savo mokesčius pasimoka laiku, pašalpon pasidavusių ligonių šiuo sykiu nėra.

Iš LDS Centro buvo pranešta, kad visos kuopos raginamos minėti 35 metų sukaktį nuo LDS įsikūrimo. Susirinkimas nusitarė 35 m. sukakties minėjimą turėti rugsėjo 25 d. Parengimas bus įdomus, jis bus pagarsintas vėliau.

J. Gasiūnui palinkėjom laimingos kelionės į Lietuvą ir laimingai sugrįžti.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 1 d., 7:30 v.v., 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y.

P. Babarskas

Statys dar vieną militarinį centrą

Washingtonas. — Čionai yra Jungtinių Valstijų militarinis centras Pentagonas, kurio pastatymui buvo išleista $83,000,000 Jis užima 34 akrus. Ten dirba 25,000 militarinių žmonių ir jų tarnautojų.

Dabar prezidentas Johnsonas užgyrė planą statyti Gynybos departamentui pastatą už $32,000,000, kuriame bus vietos 6,600 armijos ir karo orlaivyno žmonių.

Maskva. — Narilsko miestas, kuris prie TSRS santvarkos buvo pastatytas šiaurės Sibire, prie Lediniuotojo vandenyno, dabar jau turi 100,000 gyventojų. Jo apylinkėje yra vario ir kitų iškasamų turtų.

Didieji Piknikai

Prašome įsitėmyti datas ir vietas piknikų ir kviečiame atsilankyti į juos.

EASTON, PA.

Philadelphiečių LLD 10 kuopos piknikas "Laisvės" paramai įvyks šeštadienį, Liepos-July 3 d. (prieš 4th of July šventę), Katinis Grove, Country Club Road, Easton, Pa.

BROCKTON, MASS.

Didysis "Laisvės" piknikas bus 2 dienas—sekmadienį ir pirmadienį, Liepos-July 4 ir 5 d., Ramova Parke, Claremont Avenue, Montello, Mass.

MAHANOY CITY, PA.

"Laisvės" naudai piknikas įvyks sekmadienį, Liepos-July 18 dieną, Martišin Grove, rengia ALDLD ir LDS kuopos.

GREAT NECK, N. Y.

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet, Lietuvių Kultros klubas rengia pietus gražiajame Kings Point parke, Area 7, įvyks liepos-July 18 dieną.

Kviečiame visus atsilankyti. Gavome pranešimą, kad daugelis rengiasi atvykti iš Brooklyno, tai linksma naujiena.

WORCESTER, MASS

Spaudos naudai piknikas įvyks sekmadienį, Rugsėjo-September 22 d., Olympia parke, Shrewsbury, Mass. Kviečiame yisus iš anksto pasiruošti dalyvavimui šiame piknike.

PRANEŠIMAI

OZONE PARK, N. Y.

LKSB-vės Direktoriams

Esate prašomi nepamiršti pribūti į posėdį **birželio 28,** paprastoj vietoj ir laiku. Sekretorius 49-50)

Easton, Pa. -- Filadelfiečių

PIKNIKAS

Rengia LLD 10 kuopa

Šeštadienį, Liepos 3 July

Pradžia 12 valandą dieną

KATINIS GROVE

Country Club Road, Easton, Pa.

Geri valgiai ir įvairūs gėrimai

Čia turėsite daug malonių pasimatymų iš arti ir toli, tai būtinai atsilankykite.

Brooklyniečių busas išeis 9 val. ryto, nuo "Laisvės" įstaigos
102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y.
Iš Eastono išvažiuos 8 val. vakaro.
KELIONĖ "ROUND TRIP" $3.75.

Kelrodis Važiuojantiems Automobiliais

Kelrodis. Iš Philadelphijos reikia važiuoti keliu 611, prie Eastono atvažiavus sukti į dešinę per trumpą tiltą į 3rd Street, biskį pavažiavus bus cirkalas. Reikia aplinkui jį važiuoti į Northampton St., pavažiavus 3 blokus į kalną bus 6th St., nuo čia į kairę prasideda **Walnut St.,** sukite į jį. Walnut St. už kelių blokų krypsta į dešinę, nuo čia jis jau vadinasi **Butler St.** Važiuokite apie 5 mylias, po kairei bus Golf, ten sukite į dešinę ir už mylios bus Katinių farma.

Iš New Yorko reikia važiuoti keliu No. 22, pervažiavus tiltą, važiuokite į Easttoną, o nuo cirkalio sekite tą patį kelią.